

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVEGZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELNIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10. SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai továbbá intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, klszazdák és tiszti-
viselők részére 50 lel.

A lapfelfügglő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT

AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

Tagjainkhoz és előfizetőinkhez!

Az Erdélyi Gazda az 1924. évben 56. évfolyamába lép. A lefolyt 55 esztendő alatt mindenkor irányítója volt úgy az erdélyi mezőgazdasági termelésnek és állattenyésztésnek, mint a gazdatársadalmi mozgalmaknak.

Az Erdélyi Gazdát a gazdaközönség hívta életre és a gazdaközönség áldozatkészsége tartotta fenn 55 esztendőn keresztül, mely idő alatt nem egyszer súlyos megpróbáltatásokon ment keresztül úgy a mezőgazdasági érdekvédelem, mint önmagának fentarthatása terén. A nehéz és legnehezebb időkben is ott volt azonban a gazdaközönség áldozatkészsége, amelyre büszkén hivatkozhatunk és számíthatunk ma is.

Most ismét egy akadály előtt állunk. Ez pedig nem más, mint az, hogy a tagoknak eddig a tagdíj ellenében küldött lappéldányok előállítására meghaladja a mai tagdíjak összegét. Minthogy pedig a tagdíjakat az egyesület emelni nem óhajtja, kénytelen pótdíjat kivetni mindazon tagjaira, akik az Erdélyi Gazda küldését igényelik. E pótdíj 100 lel. Eszerint az Erdélyi Gazdát az 1924. évi január hó 1-től kezdődőleg azon

alapító tagok részére, akik a tőkét befizették, csakis az esetben küldhetjük, ha pótdíj címen fizetnek	100 lel
Azon alapító tagok részére, akik a 2000 lel tőkét nem fizették be, csakis az esetben küldhetjük, ha 100 lel kamatot és 100 lel pótdíjat fizetnek, vagyis összesen	200 "
Azon rendes tagok részére, akik 100 lel évi tagdíj fizetésére vállaltak kötelezettséget, csakis az esetben, ha 100 lel tagdíjat és 100 lel pótdíjat fizetnek, vagyis	200 "
Azon rendes tagok részére, akik 50 lel évi tagdíj fizetésére vállaltak kötelezettséget, csakis az esetben, ha 50 lel tagdíjat és 100 lel pótdíjat fizetnek, vagyis egy évre	150 "
Az előfizetési díj nem tagok részére belföldön	250 "
Ugyanaz külföldre tagok részére is	300 "

Az általános drágaság miatt már nem halaszthatta tovább az egyesület az Erdélyi Gazda előállításával járó költségtöbbletnek a gazdaközönségre való háritását, mert ezzel anyagi teherbíró képességének a határáig várt. Nem szívesen határozta erre magát az egyesület. Nagynak tűnik talán az áremelés, de az árakat a drágasághoz mérten kellett megállapítani és némi előrelátással a tavasszal elkövetkezendő újabb munkabéremelkedésre, amely csaknem biztosan be fog következni, mivel akkor a nyomdászok kollektív szerződése lejár.

Abban a reményben merünk ilyen áremeléssel a Mélyentisztelt Gazdaközönség elé lépni, hogy meg fogja érteni és át fogja érezni az egyesület helyzetét... Bizunk abban, hogy az Erdélyi Gazda megjelenhetése, színvonalának emelése, tartalmának változatossá tétele érdekében minden tag szívesen hozza meg azt a csekély áldozatot, amelyet az egyesület a lap árának emelése alkalmával kér. Minden gazda önmagát erősíti áldozatkészségével. Minél többen vagyunk szervezett gazdák, annál kisebb áldozatot kell hoznia egyik gazdának a másikért és annál több előnyt tud nyújtani az egyesület tagjainak. Amikor tehát az Erdélyi Gazda további küldhetése érdekében a pótdíjak beküldését kéri az egyesület, legyünk segítségére új tagok toborozásával is. Szerezzen minden tag egy új tagot az Erdélyi Gazdasági Egyletnek, minden előfizető egy új előfizetőt az Erdélyi Gazdának, hogy a sok kis áldozattal nagy feladatok megoldására tegyük képessé egyesületünket és lapunkat!

Az „Erdélyi Gazda” hú és független képviselője a mezőgazdasági érdekeknek. A közgazdasági politika terén tántorithatatlan előharcosa a gazdák törekvéseinek, a szakismeretek fejlesztése céljából pedig az ország jelesebb gazdáinak és szakerőinek egész sorát sikerült az Erdélyi Gazda munkatársai közé megnyernie s ezzel olyan hatalmas szervezetet teremtett, mely egész Romániában páratlanul áll.

Programmunk, célunk, törekvésünk a jövőben is változatlanul a régi marad. Törekvésünk sikere azonban a magunk odaadó igyekezetén kívül leginkább azon mulik, hogy mekkora erőt ad tollunknak és szavunknak a zászlónk köré csoportosuló gazdatábor bizalma és támogatása, amit ha eddig kiérdemeltünk, kérjük továbbra is, nem magunknak, hanem annak a szent ügynek, amelyet már öt évtizedet meghaladó idő óta becsülettel szolgálunk.

Az Erdélyi Gazda munkatársai: br. Bánffy Ferencz, Beke László, Csérer Lajos, dr. Eöry István, Farkas Árpád, dr. Fosztó Béla, Gál E., Hegyi Dezső, Hajdu Ödön, dr. Harmath János, Hann Ferdinand, Klein Albert, Konopi Kálmán, S. Kovács István, Kánitz László, Kutas Antal, Mikó László, Id. Márton Sándor, Neumann László, dr. Nagy Endre, P. Nagy Sándor, dr. Páter Béla, Gy. Rosenberger Sándor, Raphael Oszkár, Réthy László, Schöppner Sámuel, Szopos András, Id. Szász Ferenc, dr. Szentkirályi Ákos, Ifj. dr. Szász Ferencz, gr. Teleki Arctur, dr. Visky László. stb. stb.

Az Erdélyi Gazda révén ma már óriási szellemi erő áll a gazdaközönség rendelkezésére s hogy ez a mezőgazdasági élet minél szélesebb területén gyümölcsözzék, kérjük régi barátainkat és támogatóinkat, hogy lapunkat ne csak olvassák, de terjesszék is. Mi teljes erőnkkel azon leszünk, hogy a jövőben is kiérdemeljük a gazdaközönség bizalmát.

Kolozsvár, 1923. december hó 19-én.

Gazdatársi üdvözléssel:

B. Jósika Gábor s. k.

elnök.

Török Bálint s. k.

titkár, szerkesztő.

A mezőgazdasági növénynevelés és annak jelentősége a gazdasági termelésre.

Irta: Staegmayer.

Mint ahogy a különböző állatnemeket különböző fajták alkotják, amelyeket az ember a háziállatoknál a saját kulturigényeihez mérten befolyásol, épp úgy vannak a különböző növényneveken belül is fajták, amelyeknek sajátos érdekelnek bennünket és amelyeket kultúrnövényeinknél úgy igyekszünk alakítani hogy azok mindenkor igényeinknek megfeleljenek. Ellentétben az állattenyésztéssel a tudományos kutatás a megnevelés terén még nem oly régi keletű, ezért ez a mezőgazdasági tudomány egyik legújabb ágának tekinthető. A megnevelés csak akkor vált lehetségessé, amikor a botanikusok a növények szaporodási viszonyairól, tulajdonságairól átörökléséről és az egyes növénycsoportok között fennálló rokonsági kapcsolatokról világos képet nyújthattak.

A növénynevelés gyakorlati keresztülvitele azonban a mezőgazdasági legrégebb munkálatai közé tartozik és olyan régi, mint maga a növénytermelés.

Természetes, hogy a nevelés tevékenysége egyszerű volt és nem alapult mélyebb ismeretekre, mert az emberek, nem úgy mint az állattenyésztésnél, ezen változtatásokat többé-kevésbé öntudatlanul üzték. Annyival is inkább csodálkozunk kell elődeink tenyésztésükre, akik pl. képesek voltak arra, hogy jelentéktelen termésű, vadontenyésző füvekből a mi mostani nagy és lisziben gazdag magvú gabonaféléinket fokozatosan létrehozzák. Mi ugyan nem ismerjük teljes biztonsággal gabonaféléink legtöbbjének az ősfarmát, azonban azok a primitív formák, amelyeket még manapság is megtalálunk olyan vidékeken, ahol a földmivelés hátramaradottabb, ugyancsak a tenyésztési munkálatoknál nem ritkán fellépő visszahatások megközelítő képet adnak arról, hogy volt a teljesítőképessége és alakzata annak a gabonának, amelyet az első földmivelők termesztettek.

Különösen a rómaiak ismerték a jó vető-

mag értékét, ugyancsak módjait annak, hogy miképpen nyerhető az, mint ahogy azt Varro, Virgil és Columella latin írók műveiben olvashatjuk.

A 18-ik századig csak a kertészet produkált a növénynevelés terén számos új növényformákat. Az a titkolódzás, amelybe a kertészek tudásukat és tapasztalataikat burkolták, sajnos hogy kiváló eredményeik buzdítólag hathattak volna a mezőgazdasági növénynevelésre.

Még a mai napig is féltve őrzik egymástól a kertészek tüzetli titkaikat. A tulajdonképeni gazdasági növénynevelés Németországban kezdődött a XIX-ik században, 1802-ben a cukorrépa nevelésével, ahol is Achard a politikai nyomások következtében, miután Napoleon a szárazföldi zárlatot életbe léptette, kényszerülve volt a gyarmati cukor helyettesítésére más belföldi növény cukortartalma után nézni. Franciaországban, Angolországban és valamivel később Német- és Svédországban megkezdtek a többi növény nevelését is. Az utóbbi két államban a növénynevelés igen magas nívón áll, ami annak köszönhető, hogy ezen államok a tudományos, valamint a gyakorlati nevelés előmozdítására e század elején állami intézeteket létesítettek (ilyenek pl. Weihenstephan, Hohenheim, Hohenburg és Svalöv).

Ezen intézetek feladata az, hogy a gyakorlati nevelőket minden tekintetben tanáccsal és tettel támogassák és mindazon rendszabályokat, amelyek a növénynevelést előmozdítják, megtegyék olyan mértékben, mint ahogy az már a legtöbb kulturállamban régebben az állattenyésztés érdekében megörökölték. A legújabb időben egyes amerikai államokban, Ausztriában, Oroszországban és a háború után különösen erős mértékben Magyarországon, továbbá az utódállamban, Romániában, nagy figyelmet fordítottak a növénynevelésre.

Romániában a román gazdasági egyesület (Societatea Națională de Agricultură din România) karolta fel a belföldi mezőgazdaság érdekében a nevelés ügyét és azt első feladatának tekinti és ebben az igyekezetében messzemenő anyagi támogatásban is részesült a földmivelés-

ügyi minisztérium részéről. A bevezető munkálatakat ehhez már röviddel a háború kitörése előtt dr. Nilsson tanár a svalöfi svéd megnevelési intézet vezetője végezte.

A háborús események és más leközdhettelen akadályok következtében azonban a zavartalan munkálkodás nagyon megnehezítettett úgy, hogy csak évek múlva lesz elérhető a kitűzött cél. Magánosok részéről különösen Cipaianu, Jonescu Sisesti, és Sandu Aldea urak voltak azok, akik e fontos feladat keresztülvitelét nagy érdeklődéssel követték és e tevékenységükben szép eredményeket is értek el. Sajnos azonban e nevelők személyi költisége és más irányban való elfoglaltságuk folytán nem szentelhették összes idejüket e cél elérésére és a munkában elért szép sikereket nem fejleszthették tovább a román mezőgazdaság javára.

A különböző akadémiákon és szakiskolákon, mint a kolozsvári, herestrei, marienburgi és lazaei és a hozzájuk tartozó kísérleti telepeken az elméleti tanítás kiegészítéseképpen kisebb mértékben foglalkoznak növényneveléssel. Hogy a belföldi mezőgazdaságot kifogástalan vetőmaggal elláthassák, befolyásos támogatás segítségével pár évvel ezelőtt megalakult a Sămănța vetőmagnevelő részvénytársaság San Marco herceg birtokán (Csanádon), átvéve a nevelő telepet az értékes tenyészanyaggal együtt. Ezen vállalat megalakulása folytán Erdély buza, zab, répa stb. vetőmagszükségletének egy része biztosítva van. Hogy azonban e követelmények ezen a téren a regátban is érvényesülhessenek, az előbb említett vállalat a regátban is előkészületeket tett különböző vidékeken nevelő telepek létesítésére. A munkálatok e tekintetben már folyamatban vannak és ezen állomások közül a herceg Styrbey birtokán Buftean, București mellett felállított állomás működését már meg is kezdte.

Ezen alapítások által Romániában a nevelő munkálatok gyors és erős kifejlődése biztosítva van.

Nevelíteni annyit tesz, mint „javítani“. Aki vetőmagját mástól szerzi be és termését ismét

TÁRCA.

A Duna parton.

Irta: dr. Szász Ferencz.

A címet azt hiszem, eltaláltam! Mindenki neki fog, hogy elolvassa, mert azt hiszi arról a Dunapartról van szó, amelyikre most én is gondolok. Az az — bocsánat — mindenkinek oda szabad gondolni, a hova akar, az író azonban maradjon a vágynál! . . .

Csendesen szítáló őszi eső, a permete szerű csepeket meg-megkapta a síró őszi szél és gorombán vágja arcomba. Délután van már, az idő hűvös, kissé későn indultam Turnu Magureliből — Teleorman megye székhelyéről — hogy dunai kikötőjét megnézzem, a hol az ideai tengeri behajózása folyik. A kocsis biztatja is a lovait, az út jó és szabad, mert a gabonát hordó szekerek nem az úttesten haladnak hanem az út melletti mellék úton. Mindenféle így van ez arra felé, a vasalattal ökörfogatok nem mennek a kövezet úttesten, hanem annak mentén valahol a hol jobban

esik; így lassan-lassan minden út t. képen két útból áll.

A várostól a kikötőig mintegy 4 km.-nyi út nyílegyenesen vezet célunkhoz. Fákka van szegélyezve, minden rendszer nélkül, találunk nyárlát, eperlát, akácát, szillát, füzeket az út mentén.

Már jól hallani a kikötő pezsgő életét, — hangos szóval, — mint mindenütt, nagy a munka. A Duna szürke hullámai itt már elvegyültek az Olt folyóvizével s félvilágrész vizét lájuk méltóságosan magunk előtt hőmpölyögni.

A sseppek szorosan a jól épített kőparthoz simulnak s izmos munkások, keskeny deszka pallón, mely meg-meghajlik súlyos lépések alatt, hordják a tengerit a hajókra.

A tengeri résztint vonattal érkezik a kikötőbe a Havasalföld közeli részeiből, résztint pedig a Turnu Magurellben, jóformán állandó hely piacokról vásárolják a kereskedők. Mostani ára „dub-unként“ (20 liter) 50 Leu. a mi megfelel vagononkénti 35.000 leu árának, mint-hogy cca 700 dublút számítanak 100 méter-mázsának.

Egy munkás egyszerre 6—7 dublút visz, öblös zsákjában a hátára vetve, a hajó fedélzetére. Ott, ha szükséges hatalmas szelelő rostákon áteresztik, ha nem úgy egyenesen a billenő mérlegre kerül, amelyik, úgy van a hajó ür nyílása felé illesztve, hogy, ha a kassa megtelt súlyát az ellenőr leolvassa és egy fenék lappancs nyitásával a tengeri eltűnik a hajó ürben.

A munkások szorgalmasan dolgoznak, dublunként fizetik őket; de jó is a sietés, mert hihetetlen mennyiséget elnyel egy-egy nagyobb slepp. Láttam egyet, melynek 4 osztályába 400 vagon tengeri fért be. Általában kisebbek 100—150 kocsi bírnak meg.

Ha a berakásnak vége, fűrtge dunai gőzösök járnak reitenetesen sípólva és viszik le a sseppeket Brailába, Galacba, Constanzába. A sseppeken nyugodt polgári élet folyik. Baromfiak szemek a lehulló szemeket, az apraja bizony alig-alig nyeli a nagy lófogú szemeket, sertések röfögnek s bizalmasan vágják a zsák defekteket, csoda, hogy nem fordulnak a Dunába a meredek, sikos és minden karfa nélküli fedélzetről.

eladja, természetesen nem nemesítő, továbbá aki vetőmagját a saját terméséből veszi anélkül, hogy azt kiválasztási eljárással javítaná, szintén nem nemesítő, sőt még akkor sem az, ha termésének egy részét, mint vetőmagot értékesíti. Az aki vetőmagját saját használatára, vagy eladásra a legjobb talajról veszi és abból azt gondosan megtisztítva kiválasztja a legalkalmasabb magvakat, mind emellett még nem magnemesítő, gondos tisztítással és szortírozással a vetőmag teljesítő képességét egy szinten megtarthatjuk ugyan, de ezt tényleg javítani nem vagyunk képesek, sőt túlerős szortírozással kárt okozhatunk, mint ahogy ezt az ismert német tenyésztő Lochov-Petkus a rozsnál bebizonyította, mert a legnagyobb rozsmagvak gyakran a laza kalászokban találhatók és mivel a kalászoknak a lazasága átöröklődik, úgy a nagy magvaknak folytonos kiválasztása és elvetése folytán laza kalászu rozsfajtát tenyésztünk ki.

Aki nemesíteni akar, annak a közönséges vetőmag elkészítésétől eltekintve arra a célra kell törekednie, hogy a meglévő fajtát belső értékében megjavítsa, tehát teljesítő képességeit emelje és hibáit kiküszöbölje. Ezt azonban csak akkor lehet keresztülvinni, ha fajtáinkat és azok összes jó tulajdonságait, ugyancsak hibáit kellőleg ismerjük és ha tisztába vagyunk a növények alakja és teljesítő képessége között fennálló kapcsolatok felől.

Ha egy gabonaföldről a jól kifejlett növények legjobb magvait kikeressük és emellett a növények egészségi állapotára, erős szalmájára, egyöntetű bokrosodására és erőteljes gyökérzetére súlyt fektetünk, akkor ezen növényekből olyan termést fogunk elérni, amely feltétlenül többet fog érni, mint a közönséges fajta termés. Ha már most a következő évben ezen kiválasztottak utódaiból ismét kiválasztjuk a legjobbakat és azt évről-évre ismételtjük, úgy fokozatosan elfogjuk érni azon tulajdonságok megszilárdulását, amelyeket a kiválasztásnál tekintetbe vettünk.

A nemesítés ezen módja az úgynevezett tömegkiválasztás, már igen jó tenyészteteket hozott létre. Ha az álló gabonából kiválasztott

elite növények magvait nem keverjük össze hanem minden növény magvát külön-külön vetjük el, és utódaikat külön aratjuk és csépeljük, akkor észlelni fogjuk, hogy sok növény az első kiválasztásból jó tulajdonságait nem örökölte át és nem mutatott fel jobb eredményt a rendszeres termésátlagnál.

Ezen növények rossz átöröklő képességek és látszólagos jó kifejltségüket csak a véletlennek köszönhetik, mint azt pl. erősebb trágyázás, ritka vetés stb. előidézheti és ennél fogva utódaik ismét visszaesnek a fajta átlag szintjére. Azonban, ha az utódok között akadnak egyesek, amelyek az anyanövény jó tulajdonságait örökölték és többet, vagy jobbat szolgáltatnak az eredeti fajtánál, amelyből kiindultunk, akkor ezen utódok mindegyikét külön-külön tovább szaporítva, azok mindegyikéből jobb vetőmagot nyerhetünk. Biztonság kedvéért minden utódot egy magában és a többivel, úgy mint az eredeti fajtával összehasonlítva, vetésben kísérletképpen megvizsgáljuk, azért, hogy az egyes törzsek és az eredeti fajta között fennálló értékarányt megállapíthassuk. Azokat a törzseket, melyek több éven keresztül különböző időjárási viszonyok között teljesítményükben jobbnak mutakoztak a többiekénél és az eredeti fajtánál, szaporítani fogjuk és mint új tenyésztet és javított fajtát forgalomba hozhatjuk.

Ha azonban ezzel az eljárással nem elégszünk meg, hanem minden törzs, vagy ágazat utódai közül évenként újból kiválasztjuk a legjobb növényeket és azokat külön választva a tenyészkertben elvetjük, úgy ezzel ismételt kiválasztást üzünk az ágazaton belül. Hogyha ezen eljárás a törzs karakternek csak csekély, vagy semmi javulást nem idéz elő, mégis annak segítségével esetleg fellépő eltéréseket idejében felismerhetünk és módunkban van a rosszabb növényeket kiküszöbölni. Feltétlenül szükséges a folytatólagos kiválasztás az olyan növényeknél, amelyek kölcsönös beporzással szaporodnak, mint pl. a rozsnál, tengerinél, répánál stb., mert itt állandó a keveredés és az anyafajta nem öröklődik át tisztán.

Tegyük fel, hogy egy nemesítőnek két fajtája van, melynek mindegyikének megvannak a jó és rossz tulajdonságai, olyan tenyészettel azonban nem rendelkezik, amely mindkét fajtának az előnyeit egyesíti. Ez esetben a két forma mesterséges keresztezésével törekedhetik a cél elérésére. Az ilyen keresztezés termékei a szülőknek úgy a jó, mint a rossz tulajdonságait különböző kapcsolatokban birni fogják. Olyan utódok tűnnek majd fel, amelyek pontosan az egyik, és olyanok, melyek pontosan a másik szülőre lesznek hasonlatosak, továbbá olyanok, amelyek tulajdonságaik egy részét atyjuktól, másik részét anyjuktól örökölték és végül olyanok, a melyek mindkét szülő hibáit és előnyeit magukban egyesítik.

A nemesítő feladata lesz tehát ezelől a tarka, kevert utódokból azon formákat kiválasztani, amelyek a két szülő összes, vagy legtöbb előnyeit birják és azok hibáitól többé kevésbé mentesek. Mivel ezen utódoznak az úgynevezett korcsoknak részben hajlamuk van a további generáció folyamán a variációdásra, többnyire bizonyos törvényszerűség szerint, amelyet az osztrák augusztinus barát Mendel fedezett fel, azért a nemesítőnek a kiválasztott törzsek átöröklési erejét is meg kell vizsgálnia és csak azokat szabad megtartania, amelyek állandóak maradnak (constantok). A fajták teljesítő képessége függ tehát egyrészt a belső hajlamtól és másrészt szoros összefüggésben van a külső, a talaj, éghajlat és művelés által létrehozott körülményektől is. Ezen külső körülmények évről-évre, vidékek, helységek, sőt egy és ugyanazon gazdaságok más és más szántója szerint változnak és ugyancsak lehetetlenné teszik az olyan úgynevezett universal fajták kitenyésztését, melyek mindig és mindenhol a legjobbakat adják.

Minden fajta csak meghatározott külső viszonyok befolyása alatt fogja belső hajlamait teljes kifejlődéshez jutatni.

A nemesítők a kedvezőtlen befolyásokat azzal igyekeznek ellensúlyozni, hogy egymással több fajtát tenyésztenek, amelyek különböző éghajlat, talaj és művelési viszonyokhoz

Minden, amit leírtam, olyan lármával megy, hogy minden sokadalom Kismiska hozzá képest s hogy még teljesebb legyen a zaj, az állandóan vonuló vizimadarak, dunai vadludak is bele-bele csapnak az általános hangkáoszba. Vadászszívnek való láрма!

A parton nagy a sürgés-forgás. Szekerek jönnek, mennek, hihetetlen terheket cipelnek a kis ökrök; 2 ökrök után 100—150 dublu az semmi, így aztán 5—6 fogat elintéz egy vagon rakományt. A város felé ugyancsak szaporán mennek, még ügetnek is.

A sürgő-forgó partimunkások között ott látjuk a szegényeket is, kosarakba, tarisznyákba gyűjtik a kárba ment tengerit; nem rossz foglalkozás, hiszen, ha nem csurran, cseppen.

Megállok egy öreg nénikével beszélgetni, nyugodtan ül a kikötő egy kőpillérén, van már 15—20 kg. tengerije összegyűjtve, most néhány napig pihenni fog... Panaszodik, hogy megváltozott az idők járása... nagy a drágaság, kicsi a jövedelem s még koldusnak is nagy az adó. Mindenben igazat adok neki. Mind bizalmasabb lesz, átmutat a bolgár határra:

„Azok boldogok ott ni!”

„Ezelőt 25—30 évvel — meséli — én is voltam odaát, a Duna ritkán fagy be, akkor befagyott, mi is átmentünk, ők is átjöttek... ők vittek haza posztót, vásznat, mi vittünk onnan finom rózsavizet, jó bulgár dulceaszt... Uram, az olyan finom, hogy azóta sem ettem! Most, a nagy vásárcor, a nyáron átengedték őket... de, uram, más most a világ...”

Hagyjuk szegény nénikét!

Ei is hiszem, hogy ezelőtt 30 évvel illatosabb volt a rózsaviz és édesebb a nyalánság... miért ne higyük el? Ki tudja miért... ezt csak az öreg nénike tudná megmondani, mi csak sejtethetjük...

Szürke fátyol ereszkedik a Dunára, a munkazaj csendesedik, annál hangosabban vannak az ég madarai, vonuló vízi madarak, egész felhőkben gomolyognak fejünk felett... tulnan a bolgár partról bus, szláv melodia foszlányait hozza az esti szél... csak a Duna az öreg Duna az, amely mindig egyformán, országok vérért hőmpölygeti komoran a Fekete-tenger felé.

Átlázva indulunk haza, vigabban megyünk, mint errefele. A már szürkülni kezdő tájékban

meg meg villan egy-egy, nagyobb tócsa, az őszi vetések smaragdja fel-fel kacag a komor szürkéségből... Ugar, vetés, ugar, vetés... őszi szántást nem látni errefele; minek szántani, tavasszal is ráér a gazda, amit elmulaszt a földműves, azt kipótolja a természet.

Okosabb most gabonát fuvarozni, azt készpénzzel fizetik.

Pedig de meghálálná az Isten áldotta föld a jobb gondot.

*

Este egy kis vendéglőben vacsorázom, pokol fenekére kívánva minden masinát és nyulat, amely valaha is Teleorman mezein futkosott.

Szomszédomban bolgár tiszték vacsoráznak hölgyek és román tiszték társaságában, átjöttek vendégségbe — mint mondják — ez gyakori esemény...

Ha majd 25—30 év múlva a fiam lemegy a Dunapartra talán megint fog ott látni egy öreg nénikét, akinek valaha illatosabb volt a bolgár rózsaviz és édesebb a bolgár dulceaszt — mint a hazai; — hiszen — ugylátszik — nem kell még azért a Dunának befagytnia!

alkalmazkodnak. A növénynemesítésnek tehát az lesz a feladata, hogy e belső hajlamokat kifejlessze és hogy a tenyészetet egyrészt a kedvező külső behatásokkal szemben lehetőleg ellenálló képessé tegye, másrészt, hogy az előnyös feltételeket jól ki tudja használni.

Mind a két irányban már is fényes eredményeket értek el. A még nem nemesített gabonafajták, amelyeknek többnyire hosszú és finom a szalmájuk, a jobb talajművelésnél nem állják meg a helyüket, mert az intenzívebb talajművelés költségeit nem fizetik meg. A különböző gombabetegségek könnyen támadják meg azokat, időelött megdülnek és mennyiségre, mint minőségre gyengébb termést adnak. Nemcsak a saját érdekből tehát, hanem nemzetgazdasági szempontból is törekednie kellene minden gazdának arra, hogy minnél nagyobb termést produkáljon és okszerű talajmegművelés mellett nemesített vetőmagot használjon, annyal is inkább, mert a munka mennyisége ugyanaz marad, a jövedelem azonban nemesített vetőmag használatánál 40, sőt több százalékkal is emelhető.

Miután nekünk meg van az az előnyünk, hogy a Bánátban már régebbi idő óta működik egy magnemesítő gazdaság, amelynek termékei már is nagy becsben állanak gazdatisztaik előtt, nem szabadna elmulasztania egy gazdának sem azt, hogy nemesített vetőmagszükségletét évente onnan beszerezze és ezáltal annak előnyeit magának biztosítsa.

A nemesítés nem egyszerű munka, igen sok megítélőképességet, tapasztalatot és értelmet igényel. A siker hosszú időt követel, mert a nemesítőnek évekre van szüksége, míg a sok forma közül a legjobbakat megtalálja, s azokat szaporítva eladhatja.

A nemesítés továbbá megerőltető, pontos és lelkiismeretes munkát is igényel, továbbá számos felszerelést és különleges berendezéseket pl. tenyészkeretet, ahol a legértékesebb eliteket termesztik, továbbá szaporító földeket, az összehasonlító vetési kísérletek kivételére, az elitek megvizsgálásához szükséges laboratóriumot, raktárakat, speciális gépeket és végül amint a magvak eladása megindul, minden olyan beruházásokat, amilyenek egy modern magnemesítő gazdaságban szükségesek. Ezért tehát méltányos, ha a nemesítő termékeiért magasabb árat követel, de a magas ár kifizető-

dik busásan a vevőnek is, mert kiváló vetőmagot szerez be magának.

Mint ahogy állattenyésztőink régebbi idő óta tenyészeteik feljavítására és tökéletesítésére nem sajnálták se pénzt, sem időt, hogy időnkint kiváló tenyészanyagot szerezzenek be, épp úgy minden földművelőnek, aki a korral haladni akar, saját érdekében arra kellene törekednie, hogy a nemesített vetőmagvak használatával magának egy szép, nagy hozamu, egészséges, fajtisza termést biztosítson.

Ha a legtöbb kultúrállamban a hozamok az utolsó évtizedek alatt óriásilag emelkedtek, úgy az a talajművelés általános tökéletesítése mellett elsősorban a nemesítő munkájának köszönhető, akik gyakran személyes áldozatokkal minden esetben azonban pénzbefektetésekkel, munkával és nagy értelemmel kultúránövényeink javítására szentelték életüket.

Talajkötés Arad-Hegyalján.

Az Arad-Hegyalja talaja vulkánikus eredetű és nagyrészt ennek köszöni kitűnő minőségét a bora.

Sajnos azonban a talaj nagyon laza, rengeteg szakadék szeli át, mely szakadékok csapadék, de főképp zápor esetén, valóságos torrensek — vadvizek — módjára viselkednek, mindjobban szélesbbednek és mélyülnek és nemcsak a csapadék vizet vezetik le, hanem a szőlők termőföldjét is lehordják a völgybe. Ott a hordalék egész torlaszokat alkot, meggátolva gyakran a közlekedést a köz- és vasúton. Fent a hegyoldalon pedig a szőlőtőkék gyökere helyenként 20—30 cm.-nyire kiáll a földből és eminens az a veszély, hogy a Hegyalja elkarsztosodik.

Minthogy az aradi kulturmérnöki hivatal tervei alapján, az állam támogatása mellett, végzett eddigi munkálatok teljesen beváltak, megindult az akció az összes érdekelt tényezők bevonásával és az állam hathatós támogatása mellett, a leginkább veszélyeztetett részét a Hegyaljának — Ménes, Pálos és Baracka — rövidesen systematikusan rendezni és a pusztulástól megmenteni.

E cél elérése érdekében tisztítani kell az alsó — völgybeli — mederrészt, megkötni a szakadékokat és óvintézkedéseket foganatosítani a szőlő talajának elmosása ellen.

A medertisztítás abból áll, hogy e felhordott hordalékot kiemelik és a medérnek kellő esést adva, a víz rendes lefolyását biztosítják e szakaszon.

Hogy a szakadékok — torrensek — ne szélesbbedjenek és ne mélyüljenek — természetlenné téve új földszávokat — ellátjuk azon szakaszokat, melyek a völgytől a szőlőültetvények határáig, legelőig, terjed, traszemenhabarcsba rakott termés kőfalazat vagy betonból készített keresztgátakkal. Ezek a meredek szakaszt kaskadszerűen — lépcsőzetesen — közel vízszintes szakaszokra osztják, felfogják a hordalékot és biztosítják a víz csendes lefolyását, úgy hogy rövid idő alatt a szakadékok nagyobb része kitöltődik és újból beültethető szőlővel vagy legalább is gyümölcsfákkal.

A torrens felső szakaszát befásítják akác-csemetékkel, melyek lejtőkötési tulajdonsága közismert.

A szőlő talajának elmosása elleni óvintézkedéseket eddig még csak egy helyen láttam, Páloson; áll pedig abból, hogy a tulajdonos a méteres rétegvonalakban — az az a lejtő eséséhez képest 3—6 esetleg több m. egymástól távolságban és 1 m.-es egymásközi magasság különbséggel — közel vízszintes, a teráp alakulatához simuló és a rendezett torrensbe torló árkokat húzott. Az árkok keletőseit szolgálnak: nem sodródik el a felső talajréteg a legnagyobb zápor esetén sem és a csapadék sem folyik le hirtelen, hanem áztathatja a talajt nagyban fokozva a szőlő hozamát.

Azt hiszem erdélyi szőlősgazdáinknak is ajánlható a módszer.

— nn.

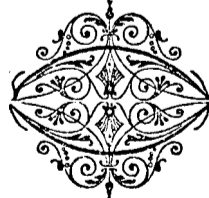
Az új adótörvények sérelmes végrehajtása.

Az új adótörvények, különösen a kisajátítással sújtott birtokosokkal szemben, vidékenként ellentétes irányban rendszerint az érdekeltekre sérelmes módon hajtának végre. Az E. G. E.-hez érkezett panaszok alapján a héten az elnökség az alábbi beadványban tárta fel a kolozsvári pénzügyi vezérigazgatóság előtt a sérelmeket. Felhívjuk az érdekelt gazdaközönseget, hogy az egyes hatóságok részéről tévesen alkalmazott intézkedések ellen a megfelelő lépéseket megenni el ne mulassza. Adott ese-

„Fordson Tractor“-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek, mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők és beszerezhetők a

„PERRY“ cégnél. Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 99. Telefon 999. szám.

„Gazdák“

Biztosító Intézet
Részv.-Társaság

Székhelye: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassóban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-sz. máriónban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán. Elfogad tűz, tég, élet, állat, befőrés, lopás, halás, szavatosság, kiházás, stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztató nyujtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

tekben készséggel nyújt az egyesület felvilágosítást és tanácsot. A beadvány szövege a következő:

Főigazgató úr! Az új adótörvénynek végrehajtása különösen pedig a mezőgazdasági birtokok utáni földadó (proprietary agricole) kivetése során Erdélynek és Bánátnak különböző vidékein különösen az agrár reform kisajátítási rendelkezései által érintett földbirtokokra vonatkozólag a legellenőrzéses eljárás alkalmaztatott. Ennek folytán alullított Erdélyi Gazdasági Egyesület tagjaitól, miután azok súlyos sérelmeket szenvedtek számos panasz érkezett be aminél fogva kötelességünknek tartjuk eme panaszok lényegét Főigazgató Úrnak előterjeszteni, kérve, hogy azok orvoslása iránt közérdekből is, sürgősen intézkedni méltóztatnék:

Az említett birtokokon részben tekintet nélkül a kisajátításokra, úgy a kisajátított, mint kisajátítás alól mentesített területekre eső adót az eredeti tulajdonosra vetették ki, másrészt a provisorikusan kényszerbérletbe adott földek adóját a bérlő falusi parasztokra, a tulajdonos által használt területek adóját pedig az eredeti tulajdonosra vetették ki, végül pedig és a legkevesebb helyen alkalmaztatott eme helyes eljárás, hogy a már kisajátított földek adóját a falusi igényjogosultak terhére (Indreptei) és csupán a tulajdonos javára végérvényesen mentesített területek adóját vetették ki a tulajdonosra.

Ezekből látható, hogy mennyire ellentétes eljárás követtetteit e tekintetben. Rendkívül sérelmes az agrárreform által sújtott birtokosokra nézve az, hogy midőn egyrésztől földjét kisajátítják a mai forgalmi árak egy csekély töredékéért és azon földeket immár nem is ő használja, hanem rendkívül kedvezményes bér fejében az igényjogosultak használják, a tetemesen felemelt adókat mégis még mindig az eredeti tulajdonos legyen köteles fizetni. Eme anomália megszüntetését kérjük úgy az elmúlt 1923. évre visszamenőleg, de főleg kérjük a jövő 1924. évre vonatkozólag elrendelni, hogy az adóajstromok így értelemben kiigazítsanak, amint ez a törvénynek is megfelel. Nevezetesen az 1923. évi új adótörvény 94. cikke provideál is az öt éves időszak alatti évenkénti változtatások iránt. Tisztelettel kérjük tehát ilyen értelemben az alsóbb hatóságokat sürgősen utasítani, nehogy az 1923. évi sérelmek megismétlődjenek. Bátrak vagyunk még nagybecsű

figyelmét azon körülményre felhívni, hogy kérésünk teljesítése által a törvény rendelkezései helyesen alkalmaztatnának, anélkül, hogy abból az államkincstár nézve a legcsekélyebb kár háramolna.

Kolozsvár, 1923 december 21.

Kiváló tisztelettel:

Dr. gr. Bethlen György
alelnök.

Török Bálint
titkár.

Az európai tojóversenyekről.

Európában 1923-ban öt helyen tartottak tojóversenyeket, amelyeknek eredménye bizonyára érdekelni fogja olvasóinkat. A tojóversenyek mindig október 15-től október 15-ig vagy november 1-től november 1-ig tartanak és így azt lehet mondani, hogy a lapokban leközölt eredmények már autentikusak. Az angol tojóverseny úgylátszik időközökben megszűnt, mert erről csak havi jelentések lettek leközölve, összesítést nem látunk sehol. Az eredmény a következő:

Beekbergen: fehér leghorn 313 tojás, fehér wyandotte 217 tojás, barneveldi tyúk 192 tojás, rhode island 213 tojás.

Barneveld: barneveldi tyúk 251 tojás.

Nymegen: fehér leghorn 238 tojás, barneveldi tyúk 217 tojás, rhode island 183 tojás.

Belgium: fehér leghorn 185 tojás, rhode island 204 tojás, fehér wyandotte 192 tojás, mecheln 125 tojás, fekete ardenni tyúk 171 tojás.

A tojások átlagsúlya volt Nymegenben a fehér leghornoknál: decemberben 55 gr., januárban 56.8 gr., februárban 59.7 gr., márciusban 60.0 gr., áprilisban 60.0 gr., májusban 60.3 gr., júniusban 58.9 gr., júliusban 58.9 gr., augusztusban 58.8 gr., szeptemberben 58.8 gr., szeptember végén 58.9 gr., a fehér wyandotte-oknál ugyanilyen sorrendben 53, 54, 55.2, 57.5, 58.1, 58.4, 58.8 59.1 59.5 59.8 és 60.

Ezekből az adatokból látható, hogy a baromfiitenyésztéssel való intenzívebb foglalkozás nem lebecsülendő, hanem magasra értékelendő, mert mint ezek a példák mutatják, a baromfiak termelőképessége alkalmas eszközökkel és módokkal igen magasra fejleszthető.

Gazdaggyűlés Temesváron.

A Temes-Torontáli gazd. szindikátus, a Sváb Gazdasági Egyesület, valamint a Krassó-szörénymegyei Gazdasági Egyesület e hó 16 ra gazdasági kongresszust hívott egybe Temes-

várra. A vármegyeház nagytermében megtartott kongresszust *Blaskovits* Ferenc nyitotta meg, üdvözölve a megjelenteket, akik között ott láttuk *Sisestti* min. tanácsost, a földm. min. képviselőt. Az Országos Gazd. Szindikátust (Bucarest) *Lucacievits* volt miniszter, az E. G. E.-t *Török* Bálint titkár, az Aradmegyei Gazd. Egyesületet *Alföldy* Pál igazgató képviselték. Dr. *Cioban* Aurél, *Reiter* kam. képviselő és *Greuc* titkár előadásai után *Sisestti*, *Müller* senator, *Turturica* ker. állategészségügyi igazgató, *Török* Bálint, *Alföldy* Pál, *Reiter* képviselő *Cărăn* exportőr és még mások szólottak a tárgysorozat egyes pontjaihoz. Végezetül a kongresszus a következő román, német és magyar nyelven felolvasott határozati javaslatot fogadta el egyhangulag.

„A bánáti kis- és középgazdák, valamint az egész ország különböző gazd. szervezeteinek képviselői, kik nemzetiségi különbség nélkül 1923. dec. 16-án Temesváron tartott gazdasági kongresszusra összegyűltek, követelik:

1. a belföldön a teljes kereskedelmi szabadságot mindennemű gazd. termékkel, a maximálásnak, kontingentálásnak és rekvirálásnak teljes megszüntetését;

2. a gazdaság minden termékének szabad kivitelét; nevezetesen a hizott sertés is, melyekben a Bánát bővelkedik;

3. az összes gazdasági termékeknek teljes mentesítését minden kiviteli illetéktől, nevezetesen a hizott állatokét; mint azonnali átmeneti intézkedést a kiviteli illetékek leszállítását a belföldi árak legfeljebb 10% -ára; továbbá a szállítási és egyéb pótdíjaknak (forgalmi adó, községi illeték, stb.) teljes megszüntetését;

4. az állatok kiviteli illetékének teljes megszüntetéséig aránylagos kivitelei illetéket a korpa és olajpogácsa után;

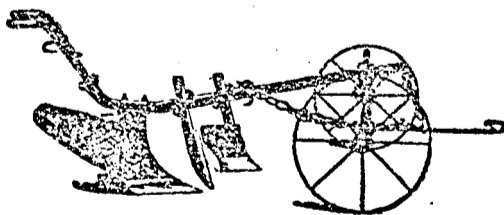
5. külkereskedelmi egyezmények kötését a szőlőtermékek megfelelő értékesítése céljából; valamint a boradónak leszállítását;

6. gazdasági gépek behozatali vámjának megszüntetését és a motorculturának külön támogatását;

7. az agrárreform végrehajtásának gyorsítását és a földek mielőbbi kiutalását az igazi igényjogosultak számára;

Ekék

boronák, kukorica morzsolók, szecskavágók, motorkék és motorok

WOLFNER-FÉLE

Géphajtószipjak

gépkenőolajok, szerszámok, tömitések

Gummiáruk

és mindennemű műszaki cikkek

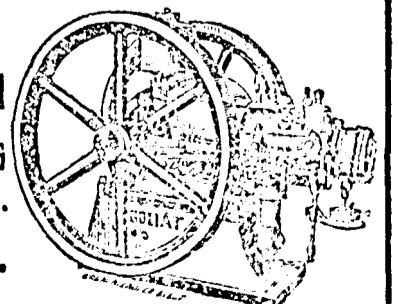
legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géposztályában

HANN és TÁRSÁ

Telefonszám: 2-36.

GÉP- ÉS MŰSZAKI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. 1. II.)

Sürgőnyezim: Hanncomp.

8. a forgalmi eszközök javítását;

9. gazdasági kamarák létesítését és addig a fennálló gazdasági szervezetek véleményének meghallgatását minden a mezőgazdaságot érintő kérdésben;

10. általában modern agrárpolitikát, mely a mezőgazdasági szervezetek meghallgatásával többtermelésre és a gazdasági termékek jobb értékesítésére törekszik; igazságos közgazdasági politikát, mely összhangba hozza a különböző termelési ágak érdekeit; továbbá a fix fizetésű alkalmazottak fizetésének és nyugdíjának rendezését a drágasági index arányában.

A kongresszus végül kimondta, hogy csatlakozik a Brailában és Bucarestben megtartott gazd. kongresszusok határozataihoz és felhívja az ország összes gazdáit, hogy szervezetekbe tömörüljenek és ilykép a gazdák öntudatát és együttműködését mozdítsák elő. A gyűlés ezután az elnök elítélésével véget ért.

A csapófészek felállításáról.

Ha ellenőrizni akarjuk, hogy tyukjaink mennyit tojnak, ezt csak csapófészek segítségével tehetjük, amelyekbe a tyukok bemehetnek, de emberi segítség nélkül el nem hagyhatják ezeket a fészeket, úgy, hogy módunkban van a tyuk lábgyűrűszámát leolvasni és úgy a tojásra ráírni, mint a jegyzékbe bevezetni. Szokták a tyukokat még tojzani, vagyis reggel, mielőtt a tyukok elhagyják az ólat, kitapogatják, van-e a tojócsőben tojás és azokat ki nem engedik, amelyek még szorongatják magukban. Ezzel az eljárással konstatálni lehet ugyan, hogy az egyes tyukok mennyit tojnak, de nem lehet pontosan megállapítani, melyik tojás melyik tyuktól származik. Ezért jobb a csapófészek alkalmazása.

A tyukok általában szívesen keresik fel a csapófészeket, mert természetükhöz tartozik, hogy szeretnek elbujni, amikor tojni akarnak és a csapófészek ehhez módot nyújt. Csak arról kell gondoskodni, hogy a tyuk lássa a fészekben levő almot. Minthogy az alomról van szó, mindjárt itt megemlítjük, hogy ezt gyakran kell váltani, nehogy elteivesedjen, mert különben a tyukok nem hogy bemennének, hanem inkább messze elkerülik. A tetvek elleni védekezés céljából igen célszerű az alom alá egy réteg hamut, vagy pedig egy réteg oltott mézport hinteni, mert ezekben az anyagokban a tetvek nem szeretnek tanyázni. Megjegyzendő, hogy itten nem olittal, hanem oltott és szétporított mézről van szó.

A tenyésztők, különösen a gazdák, általában véve visszariadnak a csapófészek alkalmazásától, mert azt tartják, hogy tulságosan sok a munka a kezelésükkel. Mindenesetre több munkát okoz a csapófészek alkalmazása, mintha az állatok egyszerű fészekbe tojnak, ez a munkátöbblet azonban busásan kifizeti magát, mert csak így nyerünk támpontot tenyészállataink gazdasági megítéléséhez és a tojások révén kövekeztethetünk állataink átörökítő-képességére.

Minden tag szerezzen

egy új tagot az E. G. E.-nek.

Kisebb szakközlemények.

Borecetkészítés. Kenyérstúdtól visszamaradt kovászt apró darabkákra tépjük és egy tepsibe zsemlyesárgára sütjük. Most veszünk egy bőszájú üveget, a kovászt belerakjuk és ráöntünk felforralt, de langyosra kihűlt fehér bort. A palackot 8—9 napig kályha közelébe vagy nyáron n pos helyen tartjuk, amikor is a bor ecetté érik és használható. Ha tovább marad a bor a kovászon, annál erősebb ecetté válik és kiadósabb. Ha pedig a kész ecetet leönljük, a kovászra friss bort önthetünk, mely az előbbihez hasonló ecetté erjed. A kovászból ugyanis ecetágy válik, mely évekig használható.

A méz gyógyító hatása. Hogy a méz élvezetének milyen a hatása, az köztudomású. A fáradt ember izommunkájának új erőt ad, ha étel és lefekvés előtt egy órával egy kanálnyi mézet eszik. Hashajtó és antiszeptikus volta hangyasavtartalmánál és egyéb hatásánál fogva ismeretesek. Még megjegyzendő, hogy híres francia orvosok a neuraszténia ellen este lefekvés előtt két kanálnyi mézet rendelnek. A jó hatású mézszirup imígy készült: 1 liter vízzel 4 kiló méz melegen elkeveredik. Ehhez 2—3 gr. eucalyptus-eszencia, mely minden gyógyszerárban kapható, keveredik. A betegség szimptomája szerint még áztatott borics, nancslevél, hársfavirág vagy szederlevele adatik. Bronchitis, nátha, torokfájás stb. ellen ezen szirup gyógyhatása igen hatékony.

Ne csókoljátok a gyermekek száját! Egy híres német orvos mondta a következőket: „A zord idő közeledtével ismét felhívom a szülők figyelmét arra a körülményekre, hogy kedves kicsinyeik meghűlése rendszerint abból a rossz szokásunkból támad, hogy akármilyen hidegről jövünk is, arcon, szájon vagy ahol ériük, csókolgatjuk. Minden orvos tudja, hogy sok köhögés, melyet minden veszély nélkül él át az idősebb ember, ráragad a kis gyermekekre, akinek az egészsége még nem tud olyan ellenállást kifejteni s így életveszélyessé válhatik. Sok embernek meg van e rossz szokása és dacára a sok intelmeknek szeretetét gyermekei iránt ily módon igyekszik kimutatni, pedig alapjában ez által vétkezik ellenük.

A mételegy elleni védekezés és gyógykezelés. A gazdaközönség jól ismeri a szarvasmarhák és juhok azon betegségét, melyet *mételegy*nek neveznek, amelyet főleg az ősz folyamán és a tél elején észlelnek. A betegség, melyet a májban élősködő mételegyek okoznak, a tej elapadásában, hasmenésben, lesóványodásban, torokduzzanatokban és még egyéb jelenségekben nyilvánul meg, s ha nem kezelik, úgy az állatok annyira elgyöngülnek, hogy elhullanak, vagy levágatásuk válik szükségessé. Midőn egyfelől a gazdaközönség figyelmét felhívjuk erre a nagy károkat okozó betegségre, másfelől reámutatunk az eredményes gyógykezelés lehetőségére is. A mételegy gyógyszerét, a *Distolt*, dr. Marek József, állatorvosi főiskolai tanár fedezte fel és azt immár az egész világon ismerik. Ausztráliában, Indiában, Afrikában csak úgy, mint Hollandiában, Németországban, Bulgáriában és Magyarországon, ahol a *Distol* milliárdokra menő károsdástól menti meg az állattenyésztőket. Ez a szer már néhány napi használat után biztosan előli a mételegyket és meggyógyítja a beteg állatokat; ezért a *Distolt* több százezer mételegyes állaton szerzett kedvező tapasztalatok után a mételegykor biztos gyógyszerének tartjuk. Tekintettel azonban arra, hogy a már nagyon lesóványodott állatoknál másodlagos bajok fellépése a kezelés eredményét veszélyeztetik, célszerű a kezelést a betegség fellépése után nyomban megkezdeni. Oly vidékeken, ahol a

betegség évről-évre fel szokott lépni, tanácsos az állatokat minden tél elején, az istállózás kezdetén kezelés alá venni, még mielőtt a mételegykorra utolsó tünetek mutatkoznának, más helyeken azonban csak akkor kezdjük meg a gyógykezelést, ha az állatokon a mételegykor tünetei mutatkoznak, de ez esetben ne halogassuk a kezelést. A *Distollal* való kezelés juhoknál 2 napig, szarvasmarhákánál 4 napig tart. A vehemességre nem ártalmos, a tejszolgáltatás nem csökken. A *Distollal* kezelt állatok csakhamar jó étvágyal esznek, a juhok gyapja újra kinő, sulyban gyarapodnak, 4—6 hét alatt 12—20% a sulygyarapodás, ami bőségesen fedezi a kezelés költségeit. Minél korábban vesszük gyógykezelés alá az állatokat, annál biztosabb az eredmény.

Törvények és rendeletek. Románia erdőtörvénye.

Kivonatossan ismerteti: id. zsorolyáni Márton Sándor ny. erdőtanácsos. Alábbiakban főleg az erdészeti szempontokat domborított ki. A zárjelekbe foglaltak a fordításra vonatkoznak.

(Folytatás.)

IV. Fejezet.

I. Részlet. Az állam, megyék és községek, továbbá köz- és jótékonyági intézmények erdeinek üzemel. 19—23. §. Ezeknek az erdőknek üzemel csakis az üzemterv s az állami számvitel alapján folytathatók.

A kitermelő csakis a tulajdonos engedélye mellett kezdheti meg az üzemet s a kitermelő köteles legalább egy őrt tartani. Fajelzésre törvényszéki hitelesített jel alkalmazandó. Kitermelő csupán a szerződésileg megjelölt helyeken létesíthet üzemépítményeket s felelős az erdőben s ettől 200 méterre minden kárért és idegen országbeli munkásokat csak belügyminiszteri engedéllyel hozhat be.

II. Részlet. A fának szállítása.

1. Szárazföldi szállítás.

24. §. A fa az illető erdőhöz nem tartozó területen levő uton is szállítható a terület tulajdonos kártalanítása mellett. Ha a kitermelő s a területtulajdonos meg nem egyeznek, akkor a földm. miniszter, erdészeti közveivel a helyszínen vizsgálatot tart s a megengedés a kártérítés felet határoz. A kártérítés összegébe belenyugodni nem tudó érdekek e tekintetben a törvényszékhez fordulhat, de ez már az uthasználatot nem akadályozza.

2. Vizi szállítás.

25—28 §. A fa bármely vízfolyáson szállítható, de ha vízművek létesítendőek, ez iránt a földm. miniszterhez részletes leírással kérvény adandó be. Az engedély tartama, az illető erdőnek kitermelési idejénél nagyobb nem lehet. Egy vízi utra, ugyanazon időtartam alatt csak egy engedély adható, de ez idő alatt az illető víziutat mások is használhatják, az engedély tulajdonosnak nyújtandó s a földm. miniszter által megállapítandó kártérítés mellett.

V. Fejezet.

1. Részlet. Kisbirtokosoknak erdőkre, tisztásokra stb. vonatkozó joga s ennek megállapítása.

29—36. §. A vagyonszövetségben levő kisbirtokosoknak birtokajogát elsőfokulag az illetékes járásbíró elnökei alatt bizottság, másodfokulag s végérvényesen a törvényszék állapítja meg. (E § ok a részleteket tartalmazzák.)

2. Részlet. A kisbirtokosok által osztatlanul bírt erdők üzeme. 37—54. §. A 29—35. §. szerint összeirt birtokosok a járásbíró előtt kötelesek üzemükre szabályzatot megállapítani, melybe beveendő a jogosultak jegyzéke, közös birtokaik megjelölése, a közös kezelés módzatai, ügyrendjük, ügyvezetés, gyűlésés, ügymenet, a kezelők s igazgatóság javadalmának és megválasztásának, valamint hatáskörének megállapítása. Ha a birtokosok a járásbíró felhívására a szabályzatot nem állapítják meg: a járásbíró hivatalból elkészíti az így is érvényessé váló szabályzatot s kezelőt s igazgatóságot nevez ki. (E §-ok a részleteket foglalják magukban.)

VI. Fejezet. Az erdők őrzése és az erdőrendészet.

55—56. §. Állami erdőkben a felügyeletet s az erdőőrzést végzik: felsőbb s alsóbb erdészeti közegek. A *felsőbbek* a földmiv. miniszteri bizottság által elismert erdészeti szakintézet bizonyítvánnyal avagy oklekkéllal bírnak. Az 1. §. a-c pontjaiban említett egyéb erdőbirtokokon a felsőbbeknek vagy ugyanezen minősítést, vagy legalább 10 évi vezetői gyakorlatot kell kimutatniuk, mit a földmiv. miniszter ismer el. Az alsóbbaknak: az államerdeiben altiszti vizsgával kell bírnok, egyéb erdőben pedig altiszti vagy ezzel egyenértékű vizsgát, avagy írástudást és 6 évi gyakorlatot kell kimutatniuk.

57. §. (Az erdészeti közegek által leteendő eskü).

58. §. Az erdőrendészetet végzik: erdészeti közegek, igazgatási s a fegyveres erő és határőrségi közegek, utfelügyelők s örök közparkok s kertek eskü tett őrői.

VII. Fejezet. Vétségek, büntetések és eljárás.

I. Részlet. Az erdőigazgatásnak alávetett erdőségeken elkövetett vétségek és kihágások. Büntetések.

59. §. Vétségek s kihágások pénzbírság, vagy elzárással büntetendők, a tettesek az anyag értékében s kártérítésben is, árszabály szerint marasztalandók el.

60—67. §. A tananyagok, erdei termények eltulajdonítása s kártételek, vagyis erdőmegvédésre vonatkoznak. Kiemelem, hogy az erdőtulajdonos, aki a 15—17 §. ellenére legeltetett, háromszorosan büntetendő.

68—72. §. (Az erdei tüzekre s erdőben való tüzelésre vonatkozó szabályok.)

73—76. §. Egyéb kártételek, súlyosbíto körülmények, raktárban elkövetett lopások s feibujtókra vonatkoznak.

II. Részlet. Az erdei vétségek üldözése.

77—92. §. Erdészeti közegek kötelesek a felügyelet alatt álló erdőkben, az erdővétségeket üldözni s az 1 §. a.—d. erdők erdészeti közegél szükség esetién közvetlenül kérni a fegyveres erő kirendelését. 3000 lei értékig s 15 napi fogház kiszabásig a járásbíró végérvényesen már első fokban dönt, míg ennél magasabb értékű vagy magasabban büntelhető esetekben a törvényszékhez lehet felebbezni. (Ezek a részleteket tartalmazzak)

* * *

Az erdészet nemzetközi gazdasági ág, melynek alapjai általánosak s természetük szerint emberek által nem változtathatók és leg-

feljebb országoként való különböző módon való alkalmazásukról lehet szó. Ezen alapokat tömör rövideggel állami szempontból következőkbe foglalom össze.

A faanyag közszükségleti tárgy lévén, az állam köteles a lakosságnak kellő ellátásáról oly módon gondoskodni, hogy törvényileg legyen kimondva s foganatosítva:

A) hogy a szükségletet lehetőleg kielégítő erdőség fentartassék az áltál, hogy

a) a csupán erdőnek alkalmas talajon a kivágott terület kellően felújittassék minden esetben;

b) a faállomány felszerelése biztosítottassék, B) az erdőhasznosítás A) alattiakhoz idomítva, de úgy szabályoztassék, hogy lehetőleg csekély termelési veszteség álljon elő s a faanyag szükséglet évről-évre lehetőleg ki legyen elégíthető.

Románia erdőtörvénye ezeket az alapokat kellően tartalmazza s a szövegező erdészek gyakorlati érteke is kiválóan érvényesül benne. Így p. o. a törvény alá a síksági magán erdők kivételével valamennyi erdő odatarozik. Ez a csupán erdőművelésre alkalmas talaj védeke gyakorlatiasan, továbbá az állam maga kezdeményezésére is teljesíthesse a felújítást a biztosított felhasználásával: szintén gyakorlatias, mert a célt, hogy az erdő fel legyen újítva, biztosítja.

Sajnálom kell, hogy a végrehajtási utasítást nem ismerem és hogy a tér szűkre szabott volna, a további fejtegetést kizárja s ezért csak azt fűzöm hozzá, hogy habár bizonyosan a helyi viszonyokra valló részletek bonyolultaknak is látszanak, meg kell hajolnom a törvényből kitetsző gondosság előtt, amely tudásra és szakszeretetre vall.

A segélybélyegadó emelése. Mint értesülünk a postai forgalommal kapcsolatban lerovandó segélybélyegadót felemelik. Bukaresti tudósítónk most azt jelenti, hogy a 10, 25, 50 banis, 1 és 5 lejés bélyegek helyett a törvényjavaslat értelmében 25, 50 banis, 1, 2, és 10 lejés bélyegeket kell leróni. Az új rendelkezés január elsején lép életbe.

1924. január 1-től kezdve italmérési engedélyeket kizárólag csak hadirokkantoknak és özvegyeknek adnatnak. A rendelet arról is intézkedik, hogy a korcsmák közötti távolság a jövőben 100 méternél kisebb nem lehet.

Jóváhagyott erdőüzemtervek. Jóváhagyták a következő üzemterveket: 1. Roman Toplicán, Marostorda vármegyében, Urmánczy István örökösei és más tulajdonostársak 64 hektáros erdeire vonatkozólag. Tarvágatos szalerdő, rendes forda 90 év, üzem 4 év, beerdősítési óvadék hektáronként 1500 lei. 2. Bánffy György 1162 h. kolozsmegyei (Reliea) erdeje üzemtervét. Tarvágatos szalerdő, 80 év üzem 12 év, beerdősítési óvadék holdanként 100 lei. 3. Weisz Menyhért 110 hektáros erdeje (Háromszékmegye). sarjerdő 20 éves fordulóval, 4 éves üzem, hektáronként 500 lei óvadékkal.

Egyleti élet.

Az E. G. E. igazgatóválasztmányának ülése.

Az E. G. E. igazgatóválasztmánya f. hó 14-én br. Jósika Gábor elnöklele alatt népes ülést tartott. Az ülésen Török Bálint titkár jelentésében tudomásul vette a választmány az egyes

termények s az élő állat kivételének megkönnyítése, a kiviteli vám leszállítása és az E. G. részére vasuti szabadjegy engedélyezése ügyében a kormányhoz küldött feliratokról szóló bejelentéseket.

Örömmel vette tudomásul a Torda-aranyosmegyei Gazd. Egylet működésének megkezdéséről szóló jelentést és dr. Bornemissza Gyulának titkárrá történt megválasztását. Az ujjalakuló közgyűlésen az E. G. E. képviselőiben Török Bálint titkár volt jelen.

A Gazdatisztek Orsz. Szervezete okt. hó 17-én Marosvásárhelyen ülést tartott, amelyen elhatározták, hogy a földreform-törvényben a gazdatisztek részére biztosított jogok érvényesítése érdekében újabb erőteljes akciót indítanak. Az értekezleten az E. G. E. képviselőiben titkár volt jelen. A szervezet a kormányhoz újabb küldöttséget szándékozik meneszteni, tekintettel arra, hogy a földreform — a trónbeszéd szerint — a befejezéshez közeledik, elérkezett az utolsó ideje a gazdatisztek jogos igényeinek kielégítésére.

Tudomásul vette a válaszmány, hogy a Distolnak, mint a májmetely biztos gyógyszerének propagátása terén a Chinoin vegyipari RT.-ot támogatta az elnökség és felhívta e biztosan ható gyógyszer alkalmazására és a nép körében való ismertetésére a gazdaközönség figyelmét.

A Cukorrépatermelői Szakosztály működéséről szóló jelentést — melyről lapunkban mindenkor részletesen beszámoltunk — a válaszmány tudomásul vette, ugyszintén a Hann és Tsa műszaki és keresk. R.-T. nak mint az E. G. E. géposztályának működéséről szóló jelentést is, amely szerint a cég áttér a naptári év szerinti elszámolásra. Az üzlet fokozatos fejlődése és a vetőmagosztály kibővítése örvendetes tudomásul szolgált.

Az Irodalmi Szakosztály jelentése kapcsán (lásd a szakosztály üléséről szóló beszámolót lapunk más helyén) a válaszmány egyhangúlag elfogadta a szakosztály javaslatait.

Az erdélyi magyar mezőgazdasági szakoktatás ügy kátyuba jutott, amennyiben úgy a kolozsvári gazdasági akadémián, mint egy-két földmives iskola kivételével az összes magánalap tásu földmives iskolákban is román nyelven folyik az oktatás, úgy, hogy az új magyar gazdageneráció nem tanulhat a saját anyanyelvén. Az igazgatóválasztmány e kérdéssel korábban is foglalkozott és e tárgyban való javaslattételre dr. Péter Béla ny. gazd. akad. igazgatót kérte fel. Dr. Péter Béla indítványára a válaszmány elhatározta, hogy egy szakoktatási tanácsot állít fel erre illetékes szakemberekből, amely tanács hivatva lesz e kérdéssel behatóan foglalkozni, az ügy kedvező megoldása érdekében minden lehető elkövetni és e téren adandó esetekben véleményt és tanácsot nyújtani.

A tavaszi motorekeversenyéről szóló jelentés kapcsán tudomásul szolgált, hogy eddig a Fordson Titan, Simeringi Hava, Comnick és Stock motorekegyárak jelentették be a versenyen való részvételüket. A válaszmány a versenyszabályok elkészítésére és a verseny rendezésére a Növénytermelési és Értékesítő Szakosztályt kérte fel.

Több kebli ügy elintézése és 15 új tag felvétele után a válaszmány elhatározta, hogy

a folyó hó 16-iki temesvári gazdakongresszuson képviselteti magát és az egyesület képviselőiben való megjelenésre titkár kéretett fel.

Indítványok rendén gy. **Rosenberger** Sándor indítványára kimondotta az igazgatóválasztmány, hogy a tenyészkerületek újabb megállapításának alkalmából felir a kormányhoz az erdélyi jellegű magyarfajta szarvasmarha tenyészterületek fenntartása érdekében, minthogy e szarvasmarha fajta mint igavonó egyedül álló egész Európában és a tenyészbírákra, mint regenerátorokra a jövőben nagy feladat vár a regábeli és podolai szarvasmarhák feljavítása terén.

Több tárgy nem lévén, elnök az ülést bezárta.

Az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadó-vállalati Szakosztályának ülése.

Az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadó-vállalati Szakosztálya f. hó 14-én ülést tartott, amelyen br. **Jósika** Gábor elnöklete alatt dr. Szentkirályi Ákos nyug. gazd. akad. igazgató, bejelentette a szakosztálynak, hogy a szakosztály 60. sz. Erdély juhái című füzetét elhagyta a sajtót. A bejelentést a szakosztály tudomásul vette és a választmánynak javasolja a füzet előállításának költségeinek kiutalását.

Török Bálint sz. o. előadó jelentése kapcsán a szakosztály elhatározta, hogy tekintettel arra, miszerint az Erdélyi Gazda előfizetési díját az egyesület nem emelte három esztendő óta, dacára a nyomdai költségek és papírárak tetemes emelkedésének — az 1924. évre a lap árát úgy a tagok, mint az előfizetők részére felemelni javasolja a választmánynak. És pedig úgy az alapító mint az 50 és 100 lei tagdíj fizetési kötelezettség mellett belépő tagok részére 100—100 leivel. Eszeirnt az alapító tagok részére csakis az esetben javasolja a sz. o. megküldeni a lapot, ha pótlék címen a 100 lei évi kamaton kívül még 100 leit vagyis összesen 200 leit küldenek be. A rendes tagok a 100 lei évi tagdíjon kívül ugyancsak 100 lei pótlék ellenében kapják a lapot, vagyis szintén évenként 200 leiert. Az 50 lei tagdíjat fizető papok, tanítók, jegyzők, kisgazdák pedig 100 lei pótléjjal évi 150 leu beküldése esetén kapják a lapot. Nem tag előfizetők részére a lap ára egy évre 250 lei. Külföldiek részére 300 lei.

A hirdetési díjak felemelése kapcsán a szakosztály négyzetcentiméterenként 3—4 és 5 leiben javasolja a hirdetési díjakat megállapítani 30%-ig menő engedménnyel azok részére, kik legalább 3000 cm² területen hirdetnek egy év leforgása alatt. Tagok részére 10% külön engedmény nyújtását javasolja a sz. o.

Ugyanő jelentést tett a szakosztály füzet leltáráról, mely szerint raktáron van 9640 darab füzet, összesen 61,000 lei értékben.

Több keblü ügy elintézésé után az ülést az elnök elzárta.

Irodalmi szemle.

Előfizetési felhívás.

Könyvkiadó vállalatunk 60 ik füzeté december hónap folyamán kikerül a sajtó alól. Címe: „Erdély juhái. Erdély juhanyasztése. A múlt. A jelen. A jövő.” Írta: Dr. Szentkirályi Ákos. — A képekkel ellátott 8—10 ives füzet

bolli ára 40 leu lesz. Hogy az Erdélyi Gazdasági Egyesület tagjainak, a tagjai sorába tartozó gazdasági egyesületek és gazdakörök tagjainak, ugyszintén az Erdélyi Gazda éves előfizetőinek, a korlátozott számban megjelenő füzetet biztosíthassuk, ezennel felkérjük, hogy a füzetre előfizessenek, mikor is 35 leu kedvezményes árral megszerezhetik. Az előfizetési összeg az *Erdélyi Gazdasági Egyesület címére Cluj—Kolozsvár—, Str. A. Muresan (volt Attila-u.) 10. küldendő*, mire a megrendelt füzetet *heresztőkötés alatt bérmentve* fogjuk póstára adni. Kérjük a lakóhelyet, az utolsó postát románul és könnyen olvashatóan írni, ugyszintén a nevet is jól olvashatóan írni. 1923. október 15.

Az Erdélyi Gazdasági Egyesület Könyvkiadó Vállalata.

Gazdák részére nélkülözhetetlenek azok a különféle tudnivalókat tárgyaló füzetek, amelyek az E. G. E. Irodalmi és Könyvkiadó Szakosztályának kiadásában jelentek meg, ezért az alábbiakban közöljük a 60 különféle füzetből még raktáron levőknek a árjegyzékét.

A füzetek jegyzéke és árai:

	L.	b.
1. Réti János. A trágyáról, a trágyázásról és a trágyakezelésről szükséges tudnivalók	5.—	
2. Gáspár József. A kaszálók és legelők ápolása	5.—	
3. Virág Elek. A gazda mint sertéshizlaló	5.—	
4. Tormay Béla. A borjúk fölneveléséről	5.—	
6. Hauer Géza. A fejőstehénről	5.—	
7. Hensch Árpád. A szántás-vetésről	5.—	
8. Jakab László. Útmutató az állati ragadós betegségek elleni védekezésben	10.—	
9. Domokos Kálmán. Az építkező gazda	10.—	
10. Rulicz Gyula. A kukorica műveléséről	5.—	
15. Czajlik István. Csikónevelés	5.—	
16. K. Vörös Sándor. A dohánytermeléséről	10.—	
17. Ásványi Lajos. A vörös lóhere termesztéséről	8.—	
19. Herényi Gothárd Sándor. A nyers takarmányok eltevése különös tekintettel a zombolyal kazalra	5.—	
20. K. Vörös Sándor. A gazdaságok berendezéséről	5.—	
21. Marc Ferenc. A kosárfűz termelése	5.—	
22. Kovácsy Béla. Házi állatok takarmányozása	5.—	
23. Grasseil Miklós. A len- és kendertermeléséről és áztatásáról	5.—	
26. Gáspár József. Méhtenyésztés	5.—	
28. Nemes István. Talajjavítás lecsapolással	5.—	
30. Nemes István. Az öntözés	5.—	
32. Szőcs Mihály. Jégkár ellen való biztosítás és a károk becslése	5.—	
36. Jakab László. Útmutató házi állataink egészségének gondozására	10.—	
38. Cserháti Sándor. A gyomok kártékonyága és az ellenük való védekezés	5.—	
43. Ikafalvi Szőlőművelésről	5.—	
45. Hadvíger Albert. Tanácsadó fiatal gazdák számára	10.—	
46. L'Huillier István. A káposzta-félék termelése a szántóföldön	5.—	
47. Dr. Balntner Ferenc. A mezőgazd. szeszgyárak jóvedelmesség, berendezése, üzeme, gyümölcs-pálinka-főzés	5.—	
49. Dr. Cséser Lajos. Magyar komló termesztés	5.—	
50. Cserháti Sándor. gabona-félék termesztése	5.—	
52. Dr. Barna Balázs. A kenyéradó növények fontosabb ellenségei és betegségei	10.—	
53. Dr. Barna Balázs. A gyümölcsfák fontosabb ellenségei és betegségei	10.—	
54. Dr. Péter Béla. Rövid útmutatás a vadontermő gyógynövények gyűjtésére	10.—	
55. Jászberényi András és Szász Ferenc. Tejgazdaság, tejtermelés, tejkezelés. 20 képpel	10.—	
56. Dr. Cséser Lajos. Kalauz a falusi gazdasági társadalomtudományban. Képekkel.	10.—	
57. Szász Ferenc. Tejgazdaság. Sajtőkészítés. 16 képpel	15.—	
58. Jászberényi András. Tejgazdaság, vajkészítés 17 képpel	15.—	
59. Cséser Gyula. Az utak és terek fásítása. 14 képpel	5.—	
60. Dr. Szentkirályi Ákos. Erdély juhai.	40.—	

füzeteket csakis azok árának előzetesen való behűlése ellenében küld az E. G. E. titkári hivatala, Kolozsvár, Attila-u. 10. sz. — 5 példányon felüli megrendelés esetén 25% engedmény. — Minden egyes füzet után 1 L. postaköltségre küldendő.

A Fauna Baromfitenyésztő Egyesület több havi szünet után, engedve az ország több részéről érkező hívásnak, hogy folytassa továbbra is a tenyésztővilág felvilágosítását elhatározta a „Fauna” szaklap teújítását. A szaklap nem hait meg, csak csendben készült, hogy ez alkalommal gazdag és változatos tartalommal jelenjék

meg. A „Fauna” egyesület elhatározta, hogy ezentul a lapot csak minden három hónapban egyszer fogja megjelentetni, mely számokban mindig a szezonnal összefüggésben levő aktualitásokat fogja tárgyalni.

Vegyes közlemények.

Az Erdélyi Gazda falinaptára. Lapunk mai számához mellékeljük az *Erdélyi Gazda falinaptárát*, mely a Hann és Tarsa R.-T.-nak, mint az Erdélyi Gazdasági Egyesület géposztályának ajándéka. Helyeztük el a naptárt a falon, mindenki által könnyen észrevehető módon és valahányszor az év folyamán rátekintünk, gondoljunk mindig arra, hogyha gazdasági gépszükségletünket az E. G. E. géposztályától szerezzük be. Ezzel önmagunkat és a mi érdekeinket képviselő gazdasági egyesületet támogatjuk.

Hunyadvármegyei közigazgatási bizottsága f. hó 10-én tartotta rendes havi ülését. A referensek szokásos havi jelentései közül a közérdek szempontjából különösen kiemelendők tartjuk Oroveanu Teodor gazdasági felügyelő javaslatát, melyet a földművelés intenzív fokozása érdekében tett és nyújtotta be részletes kidolgozásban a közigazgatási bizottsághoz. Ezen tervezet sokoldalú megvilágításban felsorolja azon intézkedéseket, melyeket a gazdasági felügyelő szükségesnek tart vármegyeinkben a föld intenzív megművelése céljából megtenni. Nevezetesen minden körjegyzőségi székhelyen községi gazdasági bizottságokat kíván létesíteni, a kerületbe tartozó községek vezető embereiből, mely bizottságok a vármegye központi gazdasági bizottságnak mintegy fiók-szervei lennének és ezzel állandó kontaktust tartanának fenn. Ezen bizottságokra hárulna a tervezetben foglalt gazdasági program végrehajtása.

A Mezőgazdasági Szindikátusok Szövetségének elnöke a király előtt. A mezőgazdasági szindikátusok szövetségének elnöke f. hó 12-én kihallgatáson jelent meg a király előtt, a kit részletesen informált az összes gazdasági kérdésekről. Teodoru elnök jelentést tett a királynak, hogy — véleménye szerint — a gabonaneműek új exportilletékei túlzottak és feltétlenül szükséges azonnali mérséklésük. Hangsúlyozta, hogy a kormány eddigi kenyérpolitikája teljesen hibás és sürgősen új gazdasági politika bevezetése szükséges. A kihallgatáson, amely teljes két óra hosszat tartott, résztvett Károly trónörökös is, aki meglepő tájékozottságot árult el a gazdasági kérdésekben.

Bevonják a rongyos lejeket. A pénzügyminisztérium az összes pénzügyigazgatók-goknak rendeletet fog kiadni, amelynek értelmében azok kötelesek lesznek elfogadni a rongyos bankjegyeket, mivel azokat a Banca Națională be fogja váltani.

Stock motoreke a kolozsvári ekeversenyen. A Gazdaságberendező és Motoreke Részvénytársaság a héten értesítette egyesületünket, hogy a tavasszal rendezendő motoreke versenyen szintén részt óhajt venni a három vasú eredeti Stock motorekével, melyet berlini törzsgyárából fog a versenyre elküldeni. A verseny iránt mint az eddigi jelekből is látható úgy a motorekegyárak, mint a gazdaközönség köréből igen élenk érdeklődés nyilvánul meg. A versenyen úgy a kis-, mint közép- és nagybirtokosok, valamint a bérszántással foglalkozó magánosok és szövetkezetek meg fogják találni a részükre legjobban megfelelő eketypust.

Felhívás Csikvármegye gazdaközönségéhez. Az E. G.-ban Szabó György földműveléskolai igazgató ismertette már azt a kérdést, hogy milyen fajta szarvasmarhát tenyészünk: pirosat-e vagy maradjunk meg a fehér mellett. Mután a tenyészirány meghatározását a földművelésügyi minisztérium elrendelte és Csik vármegye gazdaközönségének is elsőrendű érdeke, hogy szarvasmarhaállományát egyöntetű

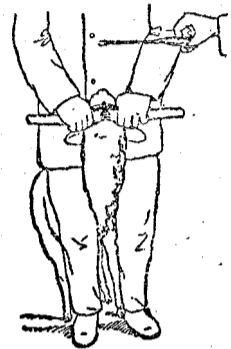
**Biztosan ható gyógyszer
a mételeykór ellen.**

DISTOL

**Biztosan ható gyógyszer
a mételeykór ellen.**

Szab. bejelentve. Név törvényesen védve.

A DISTOL már néhány napi használat után elpusztítja úgy a szarvasmarhákban, mint a juhokban és kecskékben a májmételeyeket és meggyógyítja a súlyosan megbetegedett állatokat is. A szer használatát után csakhamar újra jól esznek az állatok, *hasmenésük megszűnik*, sulyban egyre gyarapodnak, szőrük visszanyeri régi fényét, a kihullott gyapju újra kinő és a beteg állatok csakhamar teljesen meggyógyulnak.

1. ábra.

A gyógyszer használata a vemhességre nem káros, nem csökkenti az állatok tejszolgáltatását és a tej semminemű káros hatással nincsen a szopós állatokra. A téli istállóztatás kezdete a legalkalmasabb idő a gyógykezelésre.

Ne halasszuk arra az időre a kezelést, midőn már az állatok egy része egészen lesóványodott, vízkóroságos és folyton fekszik.

A kezelés igen egyszerű. A DISTOL kapsulát hideg vízbe vagy olajba mártjuk, hogy

sikos legyen, beadjuk az állatnak és arra ügyelünk, hogy az állat azt tényleg le is nyelje.

Legjobb a gyógyszert a délelőtti órákban az etetés előtt beadni.

Szarvasmarhák, bivalyoknak négy nap egymásután, kecskéknek, juhoknak pedig két napon át egy-egy adagot adunk naponta. Nagyon lesóványodott, elgyöngült, hasmenéses, vagy nagyon fiatal juhoknak és kecskéknél tanácsosabb a szert félakora adagokban négy napon át beadni, nehogy esetleg a kezelés megártson nekik.

Az adagok nagysága az állatok testsúlyától függ. Az alábbi táblázat megmutatja a különböző testsúlyú állatok részére előírt adagot.

Juhok és kecskék részére szolgál „A” jelzésű (25 drb. egy grm.-os) és „Az” jelzésű (25 drb. 1/2 grm.-os) doboz, míg a különböző súlyú szarvasmarhák részére „B”-től „K” jellel ellátott dobozok készülnek.

2. ábra.

Kolozs-Borsa, 1923 jun. 30.

A Distol-kezelés eredményéről — amennyiben azt a kolozsborsai gazdaságban tapasztaltam — az „Erdélyi Gazda” f. évi márc. 18-iki 11. számában egy rövid közleményben számoltam be.

A súlygyarapodásról sajnos nem tudok felvilágosítást adni, mert nem mértük a juhainkat. Ez évben erre is ki fogom terjeszteni a figyelmet.

Kiváló tisztelettel
Br. Bánffy Ferencz s. k.

A mételeykór pusztításai ellen Önöktől hozott Distol hatására nézve van szerencsénk a következőket közölni: Az 1918., 1919., 1920., 1921. és a most folyó 1922. évben is jó eredménnyel alkalmaztuk a Distol-tokokat, miért is a Distolt mint a mételeykórnak biztosan ható gyógyszerét ajánlhatjuk. Cukorgyár, Boffalu.

Schaschetzy s. k. Zillich s. k.

Csokfalván, 1923 augusztus 23.

Tisztelettel jelentem, hogy a mételeykór-elleni orvosság úgy a teheneknek, mint a juhaimnak használt, mert azóta jól esznek és a leromlottságot kiheverték eléggé kielégítően amit itt önökkel tudatni kívánok.

Hadnagy András s. k.

Fugad, 1923 augusztus 15.

Felhívásukra vonatkozólag van szerencsém a juhoknál alkalmazott Distol hasznosságáról szerzett tapasztalataimat a következőkben összegezni:

A Distollal beoltott juhok közül többet levágtam és a háztartásnak kiadtam felhasználás végett. Azokban a juhokban, amelyeket az oltás után 10 napra vágtam le, találtam a májukban ugyan mételeyt, de már el voltak pusztulva. Az oltástól számított egy hónapra levágtott juhok májában nem találtam mételeyt és ezeknél a juhoknál már 20 százalékos súlygyarapodást tapasztaltam, amit részben az erős abrakolásnak is tulajdonítok, de csak kisebb részben, mert habár az összes juhaimat abrakoltam, a többieknél vagyis a Distollal be nem oltottaknál nem tapasztaltam olyan nagy, szinte szemmel látható súlygyarapodást, mint amilyent tapasztaltam a Distollal beoltottaknál. A beoltott juhok közül egyetlen egy se pusztult el.

Tapasztalataimat ennyiben összegezve, a Distolt gazdatársaimnak ajánlva, vagyok

kiváló tisztelettel

Báró Bánffy Dániel fugadi gazdasága

Bíró József s. k.
intéző.

Cluj—Kolozsvár, 1923 június 30.

E hó 27-ről kelt b. soraik birtokában, van szerencsénk értesíteni, hogy tavasszal a beoltott cca 120 darab juhból a beoltás után mintegy 10 darab elhullott s mintegy 5 drb. elvetélt. Ezen elpusztulás és elvetelés az oltástól kezdve mintegy 20 nap alatt történt, azóta újabb elpusztulás nem fordult elő. Nézetünk szerint ezen elhullás oka abban keresendő, hogy a Distolozás későre történt és ha feltétlenül eredményt akarunk elérni, úgy a Distolozás idejének helyes megállapítása az az időpont, midőn tél elején a juhok a legelőről téli istállózásra kerülnek. Mindenesetre a Distolozás javára kell felírjuk ezen körülményt, hogy míg más esztendőben egész éven át voltak elhullások (télén több,

Utmutatás a Distol megrendeléséhez.

Juhoknak és kecskéknél				Szarvasmarhák és bivalyoknál			
Az állatok testsúlya	Napl adag	2 kez. napon összesen	Doboz megjelölése	Az állatok testsúlya	Napl adag	4 kez. napon összesen	Doboz megjelölése
	g				g		
20 kg.-ig	1	2	A	80—120 kg.-ig	3	12	B
20—30 „	2	4	A	120—170 „	4 1/2	18	C
30—35 „	2 1/2	5	A+Az	170—220 „	6	24	D
35—45 „	3	6	A	220—270 „	7 1/2	30	E
45—50 „	3 1/2	7	A+Az	270—320 „	9	36	F
50—60 „	4	8	A	320—370 „	10 1/2	42	G
60—65 „	4 1/2	9	A+Az	370—420 „	12	48	H
65—70 „	5	10	A	420—470 „	13 1/2	54	I
70—80 „	6	12	A	470—520 „	15	60	K

A DISTOL grammja 8 lej.

A DISTOL száraz, hűvös helyen, zár alatt tartandó.

A Distol megrendelhető:

Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület” utján Cluj—Kolozsvár, és az alábbi cégeknél:
Gergely Ferenc utóda Cluj—Kolozsvár,
Gea-Krayer Timișoara,
Guttman-féle gyógyszertár Satu-Mare,
Krafft és Herbert Brașov,
Hitsch és Társa, Sibiu,
Dávid János gyógyszertára, Târgu-Mureș és minden gyógyszerárban.

A nagyszámban beérkezett elismerőlevelek közül alábbiakban közlünk néhányat:

Hidvég, 1923 július 1.

Gergely Ferencz utóda
gyógyárkereskedésnek

Kolozsvár.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a múlt évben az Önöktől vásárolt Distol nagyszerűen bevált. Juhaink nagyon meg voltak telve mételeyel, lesóványodtak s egy pár el is hullott. A Distol-adagolás után az elhullás azonnal megszűnt s sulyban is gyorsan gyarapodtak és az egész állomány rövidesen gyógyult.

Nedves legelőink miatt évek óta dolgozunk Distollal, mindig bevált. Ma már a mételey nem betegség! Legalább nem veszedelmes betegség. Fő feltétel, idejében kell beadni a beteg állatoknak, mielőtt a baj nagyobb foku lenne. Distol-adagolás után súlygyarapodást mindig észleltünk.

Amidőn köszönetet mondunk, vagyunk kiváló tisztelettel

Tóth István s. k.
urad. főintéző.

Gróf Nemes János
hidvégi uradalma.

nyáron kevesebb), addig a fent említett elhulláson kívül *mai napig több elhullás nem volt.*

Amennyiben a gazdáknak kézzelfoghatólag akarják a Distolozás hasznát bemutatni, úgy nézetünk szerint nyomatékosan hangsúlyozandó, hogy a *Distolozás időpontjának helyes megválasztása* döntő befolyással bír annak hatékonyságára.

Ezekben kívántuk a kért felvilágosítást megadni s vagyunk

Bognár és Szántó
erd. keresk. rt.

Sajóudvarhely, 1923 nov. 16.

Alólirott ezennel igazolom, hogy a mételykór elleni „Distol” nevű gyógyszert az 1922. év telén juhaimnál teljes eredménnyel alkalmaztam. A juhek a *Distol használata után jól frissültek*, mind nagyobb étvágyal ettek és *egészségesen ellettek. A bárányok erősebbek voltak, mint máskor.* Az említett gyógyszert, a *Distol melegen ajánlom az összes juhos gazdáknak.*

Teofil Bocsin
gr. kath. plébános.

Buza, 1923 július 3.

Mult hó 27-iki b. felszólítására van szerencsém értesíteni, hogy a *Distollal való gyógykezeléssel nagyon is meg vagyok elégedve, mert tavaly a juhállományomnak 38%-a pusztult el* mételykórban, míg az idén a *Distol használata után csak 1.5%.* A súlygyarapodásról nem értesíthetem, mert nem mázsáltam újból a juhokat, örvendtem, hogy szemmel láthatóan javultak.

Megkísértem a falusi gazdákat is rávenni, hogy Distollal kezeljék a juhaikat, de ez ideig még nem sikerült őket meggyőzni. *Jövőre mindenestre újból fogom az egész állományomat Distolozni* és a falusi gazdák között is propagandát csinálni.

Maradok kiváló tisztelettel

Milatz Miksa s. k.
urad. bérlő.

Tisztelt Szerkesztő Ur! Én, Göndör János szakadati lakos és gazdatársaim kipróbáltuk a „Magyar Nép” újságban ajánlott „Distol” juhainkon. Az állatok nagyon erősen mételyesek voltak. Nemrég vettem 27 darabot, abból már 26 elhullott. A megmaradt egy darabot, amelyik már felállni sem tudott és a többi nyájamból még a leggyöngébb hármát, amik már ugyis veszendőben voltak, a Distollal kezeltem. Egyet előbb leöltünk és csak úgy hemzsegett benne a féreg. Biztosak voltunk abba, hogy a kezelt állatok

mind elpusztulnak. És nem ez történt. *Hihetetlen eredményt értünk el.* Nem reméltünk semmit, azt meg éppen nem, hogy a gyógyíthatatlannak gondolt állatokat megmenteni lehessen. Legnagyobb csodálkozásunkra ezek a *Distolozott állatok*, amelyek már nem ettek, csak feküdtek, *4-5 napra rá javulni kezdtek*, aztán jóízűen kezdtek enni és *olyanok lettek, mint az egészségesek.* Tíz napra rá levágtunk közülök kettőt és ezeknek a *májában egyetlen élő mételyt nem találtunk.* A nem kezelt állat májában 68 mételyt olvastunk össze. Örülünk, hogy gazdatársainknak a *Distol mint a mételykór biztos gyógyszerét ajánlhatjuk.* Aránylag csekély költséggel igen nagy veszedelemtől, kártól menekülhet a gazda. Ugy mondják, hogy a mételyes szarvasmarhákat is biztosan kigyógyítja, de ezt még nem próbáltuk ki. Kérjük a Szerkesztő Urat, hogy okulás végett tegye ezt közhírré. Tisztelettel, Szakadát, 1923 január 28.

Göndör János, Florián Ille, Szilágyi Imre,
Nagy Elek, Kákarozsos János
gazdálkodók.

A mételykór gyógyítására Önöktől vásárolt *Distollal teljes eredményt értünk el.* Dacára ugyanis, hogy juhaink telve voltak métellyel, *ezideig egyetlen elhullás sem történt* s állataink kondíciója, étvágya és egészségi állapota arra enged következtetni, hogy a mult év november havában adagolt gyógyszer *tökéletesen kiirtotta a mételykört.* Különböznél közölni óhajtom, hogy a *Distol, mint hatékony mételyirtó, már a kolozsvári gazdasági akadémián is használtam, ahol egyszerre megszüntette a bajt.*

Jászberényi András s. k.
gazd. akad. tanár,
jószágfelügyelő.

Kivonat a *cluji (kolozsvári) Gazdasági Akadémián* 1922. dec. 12-én fölvetett hivatalos jegyzőkönyvből:

A mikroszkópi vizsgálatok alapján az Akadémia egész juhnyája métellyel fertőzöttnek találtatott. Kiválasztottunk 14 darab súlyosan beteg állatot és ezeken végeztük a Distollal való kísérletet. 10 nap mulva egy állat a kezelték közül leszaratott és ennek a *májában egyetlen élő métely sem találtatott.* A meghagyott 13 állat egészségesnek és mételytől teljesen mentesnek találtatott. Jól ettek, a gyapjút nem lehetett többé könnyű szerrel kitépni.

Ezek alapján ajánljuk, hogy az Akadémia egész juhállományát, 200 nagyobb és 75 kisebb súlyú állatot, vegyék idejekorán Distollal kezelés alá, mielőtt az ellés ideje bekövetkezik.

Alólirottak továbbá az Erdélyi Gazdasági Egyesület által 6 mételyes juhon végzett Distolkezelésnél is jelen voltak. A nagyszámu gazdaközönség előtt leöltek egy jól táplált 42 kg.-os juhot, amelynek májában igen nagy számban volt élő métely. A meghagyott 5 juhnak előltünk adták be az előirt adag Distolt, 8 nap mulva leszaratnak ismét egyet és *ennek máját teljesen mételymentesnek találtuk.*

Mint hogy a mételykór az utolsó téli hónapokban szokta az állatokat elpusztítani, ezért ajánlatos a mételyre gyanus állatokat *mindjárt az istállózás kezdetén Distollal kezelni.*

Pável Tofán s. k., megyei főállatorvos,
Josif Resch s. k., áll. állatorvos,
Georg Celemen s. k., a gazd. akadémia gondnoka.

Felőr, 1923 nov. 19.
u. p. Csicsókeresztur.

Készséggel nyilatkozom a *májmetely elleni Distollal*. Ugyszólván uttörő voltam e téren, az elsők között, kik a *kitünő szert* alkalmazták. Azóta a juhek *elhullása teljesen megszűnt.* Mint utolérhetetlen, kitünő ellenszert az állatok májmételye ellen minden állattartó gazdának melegen ajánlhatom.

Betegh Imréné s. k.

Alólirott úgy a magam, mint Kerekes János, Kántor György, Daróczi Danóné, Joó Márton stb. gazdatársaim nevében is ezennel kinyilatkoztatom, hogy a mult év folyamán a még előltünk ismeretlen és Vass Mihály bethleni lakos által bemutatott Distol nevű gyógyszert juhainkon kipróbáltuk s midőn megismertük annak megbecsülhetetlen voltát, nagyobb mennyiségben rendeltünk és ez évben is az egész község részére meghozatjuk. Mert bár nagyon későn vettük használatba, juhaink, melyeket Distollal kezeltünk, szemmel láthatóan napról-napra javultak s néhány nap alatt teljesen egészségesek lettek és azok ma is. Míg épen magam a mult évben 16 drb. legjobb és legegészségesebbnek látszó juhaimat nem kezeltem Distollal, ezek egytől-egyik mind elpusztultak, míg a Distolozottak a legjobb egészségben vannak, miért is a Distol használatát mint felülmulthatatlan gyógyszert gazdatársaimnak a legmelegebben ajánlom azzal, hogy a Distol legjobb az állatoknak beadni, amikor a jászolhoz kerülnek, ez esetben nem gyengülnek el.

Magyardécse, 1923 november 18.

Tisztelettel
Füstös Dani s. k.
kurátor.

A Distol megrendelési helyein

kaphatók egyéb állatgyógyászati készítmények:

Az állatok *rühössége* és *tetvek* ellen a KOPTIN.
Kitünő *sebhintőpor* a KARODOR.
Méregmentes *sebfertőtlenítő* a MAGNOL, az ellésnél nélkülözhetetlen.
Istállófertőtlenítésre a MAGNOLMÉSZ.

Lovak *bélférgessége* ellen a VERMITHAN.
Chinoin RESTITUÁLÓ FLUID *bedörzsölésre* és *borogatásra.*
Chinoin -PATAKENŐCS. Chinoin-PATAVIASZ.
Mezei egér irtására: ARVALIN, FOSZFORPIRULA

Télen védjük gyümölcsfáinkat a kártevők ellen!

VÉRTETVEK ELLEN: Enda-Chinoin gyümölcsfakarbolium, téli permetezésre.

Almola vértetükátrány, a sebhelyek bekenésére.
ZÖLD HERNYÓK ELLEN: Hiberna hernyóenyv.
TAVASSZAL, A ROVARKÁRTEVŐK ELLEN: Arzola, Minden rendeléshez használati utasítás csatolva!

LISZTHARMAT ELLEN: Sulfarol.
LEVÉLTETVEK ELLEN: Thanol.

PERONOSPORA ELLEN: Perosan, permetezésre méz nem kell hozzá. Verdola, porozásra.

RÉZKÉNPOR-CHINOIN fűtperonospora és lisztharmat ellen.
Vetőmag csávázására, ÜSZÖGKÁR ELLEN: Klorol.

A növényvédelmi szerek beszerezhetők:

Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület” utján, továbbá:
Gergely Ferenc Utóda, Cluj,
„Aradmegyei Gazdasági Egyesület”, Arad,
Haracsek Vilmos Utóda, Baiu-Mare,
Barázda Kereskedelmi Részv.-Társ., Târgu-Mureş,
Bartha Arpád, Sft. Georghe,
„SEMINA” Bognár és Steiner magkereskedése,
Oradea-Mare, Str. Vulcán 12.

s a ami a fő a vármegye viszonyainak legmegfelelőbb és a legtöbb hasznot hajtó legyen; mivel ez ügyben a vármegyei állattenyésztési bizottság a felelősséget teljes egészében vállalni nem akarja, azért a fenti bizottság ülésén az elnöklő Prefekt indítványára határozatot, hogy ezen fontos ügyben ne döntsön egyedül az állattenyésztési bizottság, hanem kérdeztesék meg a gazdanőzség is. A városi főállatorvos felhívja a csiki gazdaközöniséget, hogy e tárgyban való véleményének nyitvánítása végett gyűljön össze 1923. évi december hó 23-án délelőtt 11 órakor Csikszerezében, az Európa szálló nagytermében. Csikvármegye gazdaközöniségének a fent említett gyűlés napján legeminebb érdekeiről lévén szó; kívánatos volna, hogy azon az érdekelt gazdák minél nagyobb számban vegyenek részt. A vármegyei klimatikus viszonyai mellett, amit hosszú évek tapasztalatai is megerősítenek, kétségtelen, hogy a gazdák csak a fehér szarvasmarha mellett foglalhatnak állást. Gazdáink véleménye bizonyára egyöntetű megnyilatkozásban fogja az új tenyésztési megválasztásában ennek a fajának juttatni a babért.

Lapunk mai számához csatolunk 1—1 tagsági nyilatkozatot, kérve Tisztelt Tagtársainkat és előfizetőinket, hogy azokat irassák alá olyan gazdatársaikkal, akik még nem tagjai az E. G. E.-nek!

A gazdasági helyzet Besztercenaszód megyében. Az őszi vetések a meleg időjárásban szépen fejlődtek, csak hogy a sok eső következtében már egy-egy sárga folt is látható. Szerencsére a hosszas esőzés dacára a vármegyében az utak elég rendben vannak, eltekintve egy-két kisebb hidrongálástól. A vármegyében vesztesség 2, lépene 3, sertésvész 1 és ragadós száj- és körömfájás 2 községben lett megállapítva. Az állategészségügy állapota általában véve mindazonáltal elég kedvezőnek lenne mondható, csak hogy mindegyre merül fel — bár szörványosan — 1—1 lépene eset, mert lépene ellen csak 1652 szarvasmarha és 124 ló van védőoltóanyaggal beoltva. Az állatforgalom csekély, az export majdnem szünetel, amennyiben november hó folyamán Besztercéről csak 11 drb. ökröt exportáltak. A pénzkrisis általános.

Distolra, a métegykór egyedüli biztos gyógyszerére megrendeléseket elfogad utánvétellel is az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala. A Distol ára gr.-ként 8 lei. Egy közepszerű 30—40 kg.-os juhra 4—6 gr. Distol számítandó.

Az Erdélyi Gazdák Zsebnaptára megjelent. Szétküldése folyamatban van. Kapható: Kolozsvárt, az Erdélyi Gazda kiadóhivatalánál Ciuj, Str. Andrei Musesan No. 10. Friedmann Jenő, Keszei Albert, Lepage Lajos és Minerva r.-t. könyvkereskedésében. Aradon Mezőgazdák és Kereskedelmi r.-t., Oláh és Társa, Hamburger cégeknél.

Temesvár: Löbl hírlapirodánál.
Szatmár: Gazdák Lapja kiadóhivatalánál.
Sinfalva: Hangya fogy. és ért. szöv.-nél.
Kutyfalva: Hangya fogy. és ért. szöv.-nél.
Bolti ára 24 lei, Erdélyi Gazdasági Egyleti, szövetekezeti és gazdaköri tagok részére 15 lei.

Gyümölcsfacsemeték, diszcserjék és fák, valamint szőlőoltványok és alanyok tavaszi szállítására előjegyzéseket elfogad az Erdélyi Gazdasági Egylet titkári hivatala.

Bánáti szanatorium Timişoara, Holló-utca 2. Modern gyógyintézet bel-, gyermek-, ideg-, sebész-, női-, orr-, fül-, gége-, bőr- és szembetegségek részére. Diatikus konyha. Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Radium, Quartz, Diatermia és az egész elektrothermia, Hidrothermia, mór és fangókezelések. Specialista orvosok. — Bécsi ápolónők. — Olcsó szobaárak. 3586

Hogyan óvhatjuk meg sertés állományunkat a vész ellen? Meg van alapítva, hogy kellő óvintézkedések mellett a sertés nem kapja meg a betegséget. Ezekhez az óvintézkedésekhez tartozik elsősorban a Kwizda féle sertésállapporral való etetés, mely a sertések ellenálló képességét annyira növeli, hogy a megbetegedés nem következhet be. Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. Vételnél ügyeljünk a Kwizda névre, mert enélkül értéktelen hamisítvány. 3479.

Heti Piac.

Országos vásárok.

1923. december hó 24-én. Abrudbánya, Tenke, Aranyosmedgyes, Küküllővár. — 27-én. Királydáróc. — 28-án. Czikmántor, Makfalva, Nagyajta, Zabola, 30-án. Algyógy, Alfalu, Herszény. 31-én. Felkenyér.

Gabonaneműek:

Helység	buza	rozs	árpa	zab	tengeri	mm
Arad:	—	—	420	375	390	"
Marosvásárhely:	580	—	480	300	450	"
Szatmár:	540	420	430	300	420	"
Szekelyudvarhely:	520	470	540	350	450	"

Zöldségfélék:

Arad. Burgonya kg. 3—4 lei.
Marosvásárhely. Burgonya 20—25, paszuly 150—160 lei (a 20 liter).
Szekelyudvarhely. Burgonya 18—20, len-cse 260—280 lei (a 20 liter).

Tejtermékek:

Arad. Tej literje 7—8, vaj kg. 100, tejjel literje 25 lei.
Marosvásárhely. Tehéntej literje 5—6, teavaj kg. 100—120, juhsajt kg. 50—55 lei.

Gyümölcs:

Arad. Alma kg. 5—14, körte 4—7 lei.
Marosvásárhely. Alma vékája 32—40 lei.
Szekelyudvarhely. Alma vékája 60—65, dió 140—150, aszaltszilva 170—180 lei.

Élőállat:

Arad. Marha kg. 8—14, sertés 28—35, borju 20—22 lei.
Marosvásárhely. Hizott sertés kg. 32—40 lei. Választott malac drb. 600—900 lei.
Csikszereza. Elsőrendű pár ökör 13—15, másodrendű 8—13, tehének drb. 6—7 ezer lei. Lovak párja 5—10 ezer lei. Félhizott sertés drb. 3—5 ezer lei.

Nyersbőrök:

Arad. Marhabőr kg. 82—40, borjubőr 200—260, juhbőr 60—70 lei darabonként.
Kolozsvár. Szopóborju fehér 7 kg.-ig 60—64, pitling 8—25 kg. 44, 26 kg.-tól feljebb nehéz bőrök 43—45 lei. Bivalybőrök 8 kg.-ig 38—40, 8—20 kg. 28—32, 20 kg.-tól feljebb 40—41 lei.

Üzletfeletlen a budapesti terménytőzsde. A következő árfolyamokat jegyezték: Budapesti buza 108—108.500, tiszavidéki 104—104.500, dunántuli 100—102.000, pestmegyei 105.000, budapesti rozs 82—83.000, dunántuli 75—76.000, fehérmegyei 78.000, tiszavidéki 73.000, budapesti zab 83.000, sörárpa 78—80.000, budapesti köles 89.000, budapesti morzsolt tengeri 72.000, repce ab állomás 195—200.000, prompt korpa 44.000 magyar korona méter-mázsánként.

Bácska terményárai. Az újvidéki terménytőzsde jelentése december 19-ről: Irányzat tartott, forgalom normális. Összesen 90 vagon áru kelt el. Főforgalmat a tengeri képezte. Liszt és korpa nagyobb mennyiségben kelt el. Buza 340—350 dinár. Tengeri ó 235 dinár, új 230 dinár, január—márciusi 235 dinár, december—januári 235 dinár. Liszt 0 és 530 dinár, főz 475 dinár, 6 os 315 dinár, 7 és fe-

les 275 dinár. 8-as 195 dinár. Árpa 64 kg.-os 250—260 dinár. Bab fehér 605 dinár. Korpa papírszákkal 135—140 dinár. Káposzta fejtes 140 dinár. Másban nem történt kötés.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres áron számíttatnak, — Legkisebb apróhirdetés díja 20 lei. Állást keresők részére 20 szolg 10 lei.

Gazdasági segédtszint január 1-re állást keres. Kisebb gazdaság vezetését is elvállalja. Cim a kiadóhivatalba. 3601,

3 drb. 1½ éves siment-hall bika eladó. Megtekinthető Hirsch és Barcsay gazdaságában Gyllau-Gyalu Kolozs vm. 3603.

Eladó 312 holdas birtok a Mezőségben. Cim meg tudható az E. G. E. titkári hivatalában. 3597

Homoki borsót, homoki lucernát keresek megvételre. — Ajánlatot kérek Csíha Sándor Valea lui Mihai címre. 3612

Keresek egy három-négy lóerejű benzinnmotort és egy ehhez megfelelő darálót. Br. Braunecker Socaciu, Jud. Sălaj.

Tenyézmént keresek megvételre. — Ajánlatot kérek a mén pontos leírásával Csíha Sándor Valea lui Mihai címre. 3612

Tanyai gazdaság vezetésére kellő gyakorlattal bíró családostól ismét keresetük február 15 belépéssel. Ajánlatok fizetés megjelölésével Beczásy Imre címére Dalnik-Bálnok (Háromszékv.) küldendő. 3615

HIRDETÉSEK.

Kisbaczoni fogyasztási és értékesítő szövetekezlet 1924. évi január hó 6-án d. u. 3 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25 ik §-a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi január hó 13-án tartaliik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az igazgatóság kiegészítése. 2. Felügyelőbizottság választása. 3. Az alapszabály 4., 12. és 40 ik paragrafusának módosítása. 4. Netaláni indítványok. 4-ik §. Régi szöveg: A szöv. tartama 25 év. Új szöveg: A szöv. tartama határozatlan idő. 12-ik §. Régi szöveg: Belizetendő üzletrészért 5 lei. Új szöveg: Belizetendő üzletrészért 50 lei. 40-ik §. Régi szöveg: Felügyelőbizottság 10 tagból áll. Új szöveg: Felügyelőbizottság 5 tagból áll. Kelt Kisbaczon, 1923 november 29-én.

Az igazgatóság.

Szabédi fogyaszt. és értékesítő szövetekezlet 1923. dec. 30-n d. u. 3 ó. a helybeli község háza tanácstermében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik § a értelmében meghívottak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1924. évi január hó 6-án fog megtartatni, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgatósági tagok választása. 2. Esetleges indítványok.

Az igazgatóság.

Intéző keresztény, 30—40 év közötti, ki gazdasági akadémiát végzett és a modern gazdasági teendőknél, állattenyésztés és hizlalás, magnemesztésben, továbbá az Irodal munkálatokban teljes jártassággal bír, nagyobb gyakorlattal rendelkezik, mielőbbi belépésre kerestetik. Bizonyítvány másolatokkal felszerelt folyamodványok folyó hó végéig.

„Uradalmi Igazgatóság, Utvini (Ötvenes) postn Arad 2.”

címre küldendő. Személyes bemutatkozás csak külön meghívás esetén szükséges. 3613.